

ປະເພດເອກະສານ:	ມາດຕະຖານ RA
ຂອບເຂດສໍາລັບ:	ສປປ ລາວ
ສະຖານະພາບຂອງ ເອກະສານ:	ຮັບຮອງແລ້ວ
ວັນທີອອກເອກະສານ ສະບັບນີ້:	ທັນວາ 2014
ໄລຍະໃຫ້ການປຶກສາ:	ປິດ
ອົງກອນຮັບຮອງ:	ພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ/ ສະມາດຈູດ
ບຸກຄົນສາມາດຕິດຕໍ່ ພົວພັນ:	Indu Sapkota
Email:	isapkota@ra.org

ຫົວຂໍ້:	ມາດຕະຖານຊົ່ວຄາວ ຂອງ ພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ/ ສະມາດຈູດ ສໍາລັບ ປະເມີນຜົນ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ໃນລາວ
ລະຫັດເອກະສານ:	FM32 Laos

© 2007 ຈັດພິມໂດຍ ພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ

ສາລະບານ	
ພາກສະເໜີ	3
ຄວາມເປັນມາ	3
ການສ້າງມາດຖານໃນຂົງເຂດ	4
ໂຄງສ້າງມາດຖານຂອງສະມາດຈູດ (SW)	6
ຕົວວັດສໍາລັບໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຂະນ້ອຍ ແລະ ໃຫຍ່	7
ຄໍາຄິດເຫັນຂອງສາທາລະນະຕໍ່ມາດຖານຂອງ SW ແລະ ຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນ	7
ມາດຖານຊົ່ວຄາວຂອງ SW/ພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນສໍາລັບການປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ໃນລາວ	8
ບົດແນບທ້າຍ 1: ບັນຊີ ເງື່ອນໄຂການບໍລິຫານ ແລະ ກົດໝາຍຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂອງຊາດທີ່ນໍາໃຊ້ໃນລາວ	32
ບົດແນບທ້າຍ 2: ບັນຊີຂໍ້ຕົກລົງທາງສະພາບແວດລ້ອມແລະສິນທິສັນຍາອົງ ການແຮງງານສາກົນ ທີ່ລາວໄດ້ລົງນາມ	33
ບົດແນບທ້າຍ 3: ບັນຊີຊະນິດພັນທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນໃນລາວ	34
ບົດແນບທ້າຍ 4: ອະທິບາຍຄໍາສັບ	35
ບົດແນບທ້າຍ 5: ບົດສະຫຼຸບຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນການຢັ້ງຢືນຂອງ SW	40

ພາກສະເໜີ

ຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການ Smartwood ຂອງພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ ແມ່ນເພື່ອຮັບຮູ້ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໂດຍການຢັ້ງຢືນການປະຕິບັດວຽກງານປ່າໄມ້ຢ່າງເປັນເອກະຫຼາດ. ໂຄງການ Smartwood ຂອງພັນທະມິດປ່າ ຊຸ່ມຊື່ນ (ຕໍ່ຈາກນີ້ເອີ້ນວ່າ Smartwood) ແມ່ນອົງກອນທີ່ໃຫ້ການຢັ້ງຢືນເຊິ່ງ ຮັບຮອງ ໂດຍ ສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້. ຈຸດປະສົງຂອງມາດຖານເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນເພື່ອສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ລັກສະນະການປະຕິບັດ ວຽກງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໃຫ້ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ໃຫ້ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ, ໃຫ້ອຸສາຫະກຳໄມ້, ໃຫ້ນັກວິທະຍາສາດ, ໃຫ້ ນັກສະພາບ ແວດລ້ອມ ແລະ ໃຫ້ສາທາລະນະຊົນທົ່ວໄປ ທີ່ Smartwood ໄດ້ຕີລາຄາເພື່ອ ພິຈາລະນາ ໃຫ້ການຢັ້ງຢືນ ໃນ ລະບົບການ ຢັ້ງຢືນຂອງ ສະ ພາບໍລິຫານປ່າໄມ້ (FSC). ມາດຖານ ເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ຖືກ ພັດທະນາມາ ສຳລັບ ລາວ ໂດຍອີງໃສ່ ມາດຖານທົ່ວໄປຂອງ Smartwood/ພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບ ການຮັບຮອງ ຈາກ ສະພາບໍລິ ຫານປ່າໄມ້ FSC (ໂດຍຜ່ານ ການບໍລິ ການທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ທາງສາກົນ). ຂອບເຂດ ຂອງ ມາດຖານຊົ່ວຄາວ ໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນເປັນຂອງລາວ (ປະເພດປ່າທັງໝົດ ແລະ ພູມສັນຖານ). ມາດຖານຊົ່ວ ຄາວ ໄດ້ຖືກດັດ ປັບໂດຍ SW ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນລາວ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ປັບປຸງ ຂໍ້ມູນໃຫ້ໃຊ້ໄດ້ ອີງໃສ່ຄວາມຄິດເຫັນຂອງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການ ທົດສອບທາງພາກສະໜາມ. ບັນດາ ຫຼັກການ, ມາດຖານ ແລະ ຕົວວັດໃນເອກະສານ ແມ່ນສາມາດ ນຳໃຊ້ໄດ້ ເພື່ອປະເມີນ ການປະຕິບັດວຽກງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ທີ່ຜະລິດໄມ້ເປັນຫຼັກ.

ຄວາມເປັນມາ

ປ່າໄມ້ສາມາດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ເປັນໄປໄດ້ຕາມຈຸດສົງແລະຜະລິດຕະພັນຕ່າງໆ. ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງດັ່ງກ່າວ ສາມາດເກີດຂຶ້ນໃນປ່າທຳມະຊາດ ຫຼື ປ່າປູກ, ສຳລັບໄມ້ທ່ອນ ຫຼື ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ລວມທັງ ການຂຸດຄົ້ນໂດຍ ເຄື່ອງມືທີ່ ທັນສະໄໝ ຫຼື ບໍ່ທັນສະໄໝ, ແລະ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໂດຍອຸດສາຫະກຳຂະໜາດໃຫຍ່ ຫຼື ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ການເຮັດລວມໝູ່ຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ. ການເອົາວິທີຕ່າງໆ ມາເຮັດລວມກັນ ສາມາດເປັນໄປໄດ້. ຄຳຖາມທີ່ສຳຄັນ ແມ່ນວ່າຈະປະເມີນຜົນກະທົບ ຂອງ ກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງການ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ທາງວະນະວັດ, ເສຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ນິເວດວິທະຍາ ແນວໃດໃຫ້ຈະແຈ້ງ ແລະ ຖືກຕ້ອງ, ອີງໃສ່ການປະສົມປະສານລະຫວ່າງການຄົ້ນຄ້ວາທາງ ວິທະຍາສາດ ແລະ ປະສົບການທາງການປະຕິບັດ?

ໃນປີ 1991, ໂຄງການ Smartwood ໄດ້ດຳເນີນປະຕິບັດມາດຖານໃນລະດັບໂລກຂຸດທຳອິດເພື່ອຢັ້ງຢືນ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້, ມີຫົວຂໍ້ວ່າ” ບົດແນະນຳທົ່ວໄປ ສຳລັບປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້” ທີ່ ສາ ມາດ ນຳໃຊ້ໄດ້ ໃນປ່າໄມ້ ຫຼື ໃນລະດັບການປະຕິບັດງານ. ໃນປີ 1991, Smartwood ໄດ້ແຈກຢາຍ ຮ່າງບົດແນະນຳ ສະເພາະຂົງເຂດ ສຳລັບການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າທຳມະຊາດ ຢູ່ອິນໂດເນເຊັຍ. ໃນປີ 1993, Smartwood ໄດ້ແຈກ ຢາຍ ຮ່າງ ”ບົດແນະນຳທົ່ວໄປສຳລັບ ປະເມີນ ຜົນປ່າ ປູກ” ແລະ ໄດ້ທົບທວນຄືນ ບົດ ແນະນຳ ສຳລັບ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າທຳມະຊາດ. ກຸ່ມເຮັດວຽກກຸ່ມ ທຳອິດທີ່ສ້າງບັນດາຫຼັກການ ແລະ ມາດຖານ FSC ໃນປີ 1991-1993 ແມ່ນການເປັນປະທານຮ່ວມກັນ ໂດຍ ຜູ້ອຳນວຍການ Smartwood. ໃນປີ 1998, ຫຼັງຈາກ 7 ປີ ໃນການນຳໃຊ້ ແລະ ”ການຮຽນຮູ້ດ້ວຍ ການເຮັດ” ໂດຍຜ່ານການກວດສອບ ແລະ ການປະເມີນຜົນ, Smartwood ໄດ້ດຳເນີນການທົບທວນຄືນ ຕໍ່ ບັນດາມາດຖານ ສຳລັບ

ປະເມີນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໃນ ປ່າປູກ ແລະ ປ່າທຳມະຊາດ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ການທົບທວນຄືນ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນອີກ ໃນປີ 2000 ແລະ 2004. ນັບ ຕັ້ງແຕ່ປີ 1993, ແຕ່ລະຊຸດ ຂອງມາດຖານ ໄດ້ຖືກ ທົບທວນຄືນໂດຍ ພະ ນັກງານ FSC ຊຶ່ງອົງກອນສາກົນທີ່ໄດ້ຮັບ ຮອງ Smartwood ໃຫ້ເປັນຜູ້ຢັ້ງຢືນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ແຫລ່ງ ທີ່ມາຂອງໄມ້ທ່ອນ (COC).

ມາດຖານຂອງ Smartwood ເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍສົມ ທົບກັບພະນັກງານຂອງພວກເຮົາ ແລະ ຕົວແທນຂອງ ໂຄງການ Smartwood ທົ່ວໂລກ, ຕະຫຼອດທັງ ນັກປ່າໄມ້, ນັກນິເວດວິທະຍາ, ນັກວິທະຍາສາດສັງ ຄົມ ແລະ ຜູ້ປະກອບການທາງປ່າໄມ້ ອື່ນໆ. Smartwood ມີປະສິບປະການທາງພາກສະໜາມຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ທີ່ໄດ້ປະກອບເຂົ້າໃນພັດທະນາມາດຖານການຢັ້ງຢືນ ປ່າໄມ້ສະເພາະຂົງເຂດ. ພວກເຮົາໄດ້ສ້າງມາດຖານເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂ ຂອງ FSC ຕະຫຼອດທັງ ບົດແນະນຳຕ່າງໆ ໃນການອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນ ແລະ ການ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ອື່ນໆຊຶ່ງພົມອອກໂດຍ IUCN ແລະ ITTO. ເຊັ່ນດຽວກັນ ພວກເຮົາໄດ້ແລກປ່ຽນບົດຮຽນກັບ ຄູ່ຮ່ວມມື ຂອງເຄືອຄ່າຍ Smartwood (Imaflora ຢູ່ ບຣາຊິລ ແລະ NEPCon ໃນ ເດນມາກ, ສະແກນດີນາເວັຍ, ລັດ ຊັຍ ແລະ ຢູໂລບ ຕາເວັນອອກ), ສູນຄົ້ນຄວ້າ ປ່າໄມ້ສາກົນ (CIFOR), ອົງການແຮງງານ ສາກົນ (ILO), ນັກວິທະຍາສາດຕ່າງໆ, ອຸດສາຫະກຳໄມ້ ແລະ NGOs. ພວກເຮົາຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຕໍ່ ການປະກອບສ່ວນ ທີ່ສຳຄັນ ໂດຍ ກຸ່ມຄົນເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ອົງກອນ ທ້ອງຖິ່ນ, ອົງກອນແຫ່ງຊາດ, ອົງການສາກົນ ແລະ ການປະຕິບັດ ວຽກງານປ່າໄມ້ ຕ່າງໆ (ທີ່ໄດ້ຢັ້ງຢືນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຢັ້ງຢືນ), ນັກວິຊາການປ່າໄມ້, ຜູ້ຊຸດ ຄົ້ນ ແລະ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງໃນທ້ອງຖິ່ນເຊິ່ງ ໄດ້ຕຳ ນິຕິຊົມມາດຖານ ຂອງ Smartwood ສະບັບຜ່ານມາ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳເພື່ອ ການປັບປຸງແກ້ໄຂ.

ການສ້າງມາດຖານໃນຂົງເຂດ

ກຸ່ມເຮັດວຽກຂອງ FSC ໃນທົ່ວໂລກ ກຳລັງສ້າງ ມາດຖານການຢັ້ງຢືນປ່າໄມ້ສະເພາະຂົງເຂດ ຫຼື ສະເພາະ ປະເທດ. Smartwood ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນຂະບວນການ ກ່າວ. ປະສິບປະ ການຂອງພວກເຮົາແມ່ນ ວ່າຂະບວນການສ້າງມາດຖານໃນຂົງເຂດແມ່ນຈຳເປັນທີ່ສຸດ. ການສ້າງມາດຖານໃນຂົງເຂດແມ່ນວິທີທີ່ດີທີ່ສຸດເພື່ອສົ່ງ ເສີມສາທາລະນະຊືນໃນການສື ນທະນາແບບກວ້າງຂວາງທີ່ສຳຄັນຕໍ່ກັບອະ ນາຄົດຂອງປ່າໄມ້ ແລະຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ. ອີກຢ່າງ ນຶ່ງ, ຂະບວນການສ້າງມາດຖານໃນຂົງເຂດບໍ່ຄວນຈະເບິ່ງວ່າ ເປັນພຽງແຕ່ຂະບວນການສ້າງມາດ ຖານຕາມວິຊາການ,ແຕ່ ຕ້ອງເບິ່ງວ່າເປັນຂະບວນການຂອງການຂະຫຍາຍຫົວຂໍ້ຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າອອກໄປ.

ນອກຈາກ ຂະບວນການຂອງ FSC ແລ້ວ, ມາດຖານໃນຂົງເຂດ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍກຸ່ມເຮັດວຽກໃນຂົງເຂດ, ໄດ້ທົດສອບ ທາງພາກສະໜາມ,ໄດ້ທົບທວນຄືນ ແລະ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາ, ແລະ ຈາກນັ້ນ ໄດ້ນຳສະເໜີຕໍ່ ສຳນັກງານ ໃຫຍ່ FSC ເພື່ອ ຮັບຮອງຕໍ່ມອີກ . ຖ້າ ມີ ນຖືກຮັບ ຮອງ, ໃນບັນທຳຍຈະກາຍເປັນ” ມາດຖານການຮອງຮັບຂອງ FSC”. ເມື່ອຖືກ ຮັບຮອງ ແລ້ວ, FSC ທັງໝົດຈະໄດ້ຮັບຮອງການຢັ້ງຢືນ (ເຊັ່ນ: Smartwood) ຊຶ່ງຈະຕ້ອງນຳໃຊ້ ມາດຖານ ໃນຂົງເຂດທີ່ໄດ້ຮັບ ຮອງ ແລ້ວເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຢັ້ງຢືນ FSC ໃນປະເທດນັ້ນ/ຂົງເຂດນັ້ນ. ຜູ້ໃຫ້ການຢັ້ງຢືນ ອາດຈະເລືອກເພີ່ມເພື່ອໃ ຫ້ມາດຖານເຂັ້ມງວດຂຶ້ນ ກົ່ວມາດຖານໃນຂົງເຂດ,ແຕ່ພໍ ວກເຂົາບໍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ນ້ອຍກ່ວາມາດຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ໄດ້.

ໃນທຸກໆປະເທດ ຫຼື ໃນທຸກໆຂົງເຂດທີ່ມາດຖານການບໍລິຫານປ່າໄມ້ ຂອງ FSC ບໍ່ໄດ້ກວມ, Smartwood ຈະສ້າງມາດຖານຊົ່ວຄາວ ຫຼື ມາດຖານປະຍຸກຕາມທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການປະເມີນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ໃນເຂດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ມາດຖານປະຍຸກ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນຈາກ ມາດຖານທົ່ວໄປ ໂດຍການດັດແປງຕົວວັດຂອງການຢັ້ງຢືນໂດຍຄຳນຶງເຖິງແນວທາງຂອງປະເທດນັ້ນ (ເຊັ່ນ: ເງື່ອນໄຂທາງກົດໝາຍ, ພາບພົດທາງສະພາບແວດລ້ອມ, ເສຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ). ຮ່າງມາດຖານນີ້ຈະຖືກແປເປັນພາສາທາງການຂອງປະເທດນັ້ນ ຊຶ່ງເປັນບ່ອນທີ່ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ທີ່ຈະຖືກປະເມີນຜົນ ຕັ້ງຢູ່ ແລະຈະຖືກນຳສະເໜີເພື່ອປຶກສາຫາລືຢ່າງນ້ອຍ 30 ວັນ ກ່ອນເລີ່ມລົງພາກສະໜາມສຳລັບການປະເມີນຜົນຄົບຮູບແບບ. ການແຈກຢາຍເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສຳຄັນຈະສົ່ງໃຫ້ທາງອິນເຕີເນັດ (email ຫຼື Website ຂອງ SW), ສົ່ງທາງຈົດໝາຍ ແລະ ການພົບປະກັນໂດຍກົງ .

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ໄດ້ຢັ້ງຢືນພາຍໃຕ້ມາດຖານຂອງ SW ຫຼື FSC ຜ່ານມາມີໄລຍະສັ້ນ ຄື 1 ປີ ເພື່ອບັນລຸ ມາດຖານໃນຂົງເຂດ ຂອງ FSC ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງ.

ເຊັ່ນດຽວກັນ, RA ໄດ້ນຳໃຊ້ແຫລ່ງອື່ນໆ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ແລະເພື່ອເປັນສູ່ ຈູງໃຈ ໃນການສ້າງຕົວວັດ ແລະ ຜູ້ກວດສອບມາດຖານຊົ່ວຄາວນີ້. ໃນບັນດາເອກະສານທີ່ໄດ້ທົບທວນຄືນ ແລະ ໄດ້ພິຈາລະນາໃນການສ້າງມາດຖານຊົ່ວຄາວລວມມີ:

- FSCSTD01001 (version 40) ບັນດາຫຼັກຂອງ FSC ແລະມາດຖານສຳລັບ ການບໍລິຫານປ່າໄມ້ - FSC STD20003 (version 21)ການດັດແປງ (ປະຍຸກ) ມາດຖານການບໍລິຫານປ່າໄມ້ຂອງອົງກອນຢັ້ງຢືນທ້ອງຖິ່ນ
- FSCSTD20002 (version 21) ໂຄງຮ່າງ ແລະ ເນື້ອໃນຂອງ ມາດຖານການບໍລິຫານປ່າໄມ້
 - FSCPOL30401 ການຢັ້ງຢືນ ຂອງ FSC ແລະສົນທິສັນຍາການຈັດ ຕັ້ງແຮງງານສາກົນ.
- FSCSTD01003 SLIMF ມາດຖານການຄັດເລືອກ
- ມາດຖານທົ່ວໄປຂອງ RA/SmartWood ສຳລັບປະເມີນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ, ມັງກອນ 2008
- ບົດແນະນຳທົ່ວໄປຂອງ SmartWood ສຳລັບປະເມີນ ການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ, ມັງກອນ 2000.
- ບົດເພີ່ມເຕີມມາດຖານການຢັ້ງຢືນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ , ພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ, ພະຈິກ 2002
- ບົດແນະນຳທົ່ວໄປຂອງ Rainforest Alliance ສຳລັບປະເມີນການຄຸ້ມຄອງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ, ມັງກອນ 2000.

- ມາດຖານທົ່ວໄປຂອງ FSC/Rainforest Alliance ສໍາລັບປະເມີນ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າພັນທະມິດປ່າຊຸມຸ່ ຊື່ນ, ມັງກອນ 2005.
- ບັນດາມາດຖານ ແລະຫຼັກການ ຂອງ FSC ”, ທັນວາ 2005;
- ບົດລາຍງານການກວດສອບປະຈຳປີ ສໍາລັບແຂວງຄໍາມ່ວນ”, ມັງກອນ 2007.
- ບົດລາຍງານການກວດສອບປະຈຳປີ ສໍາລັບແຂວງສະຫວັນນາເຂດ”, ມັງກອນ 2007. - ບັນຫາ ແລະ ຖານນະພາບ ຂອງ ປ່າຜະລິດໃນ ສປປ ລາວ ສໍາລັບການສິນທະນາ”, ທະນາຄານ ໂລກ/Sida/ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ລັດຖະບານ ຟິນແລນ, 2001.

ໂຄງຮ່າງມາດຖານຂອງ SmartWood

ມາດຖານທົ່ວໄປຂອງ Rainforest Alliance ແມ່ນອີງໃສ່ ບັນດາມາດຖານ ແລະ ຫຼັກການ ຂອງ FSC ສໍາລັບ ການບໍລິຫານ ປ່າໄມ້ (FSCSTD01001) ແລະ ລວມເອົາ ຕົວວັດທົ່ວໄປສະເພາະສໍາລັບແຕ່ລະມາດຖານເພື່ອສ້າງມາດຖານໃນລະດັບໂລກ ຂອງ RA. ບັນດາຕົວວັດດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນ ເລີ່ມຕົ້ນຈາກ ບ່ອນທີ່ ມາດຖານຊົ່ວ ຄາວຂອງ SW ສະເພາະຂົງເຂດ ໄດ້ຖືກ ພັດທະນາຂຶ້ນເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນປ່າໄມ້ ໂດຍ ຜູ້ປະເມີນຜົນ ເພື່ອປະເມີນເບິ່ງຄວາມຍືນຍົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ແລະຜົນ ກະທົບ. ບັນດາມາດຖານດັ່ງກ່າວໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 10 ຫຼັກການດັ່ງ ນີ້:

1. ຄວາມສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້
2. ສິດຖືຄອງ ແລະ ຊົມໃຊ້, ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ
3. ສິດຂອງປະຊາຊົນດັ້ງເດີມ
4. ການພົວ ພັນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ສິດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ
5. ຜົນປະໂຫຍດຈາກປ່າໄມ້
6. ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
7. ແຜນຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າ
8. ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ
9. ການປົກປັກ ຮັກສາ ປ່າຫມີຄຸນຄ່າສູງໃນການອະນຸລັກ
10. ປ່າປູກ

ໃນມາດຖານດັ່ງກ່າວ,ແຕ່ລະຫຼັກການຂອງ FSC ແລະ ມາດຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບມັນແມ່ນໄດ້ລະບຸແຈ້ງ ພ້ອມກັບຕົວວັດຂອງ SW. ມາດຖານທັງໝົດ ໃນຫຼັກການ ຕ້ອງສາມາດປະເມີນໄດ້ໃນທຸກໆການປະເມີນຜົນ; ຍົກເວັ້ນແຕ່ບາງຫຼັກ ການທີ່ ຜູ້ກວດສອບຂອງ SW ບໍ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ (ເຊັ່ນ: ຫຼັກການ 10 ຈະບໍ່ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ ຖ້າບໍ່ມີປ່າປູກ).

ຕົວວັດ ສຳລັບ ການປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດໃຫຍ່

ຕາມມາດຖານ ໃນ ນະໂຍບາຍຂອງ FSC; SW ໄດ້ພັດທະນາຕົວວັດສຳລັບ ມາດຖານສະເພາະ¹ ກັບຂະໜາດການປະຕິບັດການໃດໜຶ່ງ. ການກຳນົດທາງປະລິມານທີ່ຈະແຈ້ງ ສຳລັບ ການປະເມີນຜົນ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດໃຫຍ່ ໄດ້ສັງລວມ ໄວ້ໃນມາດຖານຊົ່ວຄາວຂອງ RA. ບ່ອນໃດທີ່ຈຸດເລີ່ມຕົ້ນຂອງ SW ບໍ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ, ການປະເມີນຜົນໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຂະໜາດໃຫຍ່ ຄວນຈະພິຈາລະນາຂະໜາດໃຫ້ກວ້າງກວ່າ 50,000 ເຮັກຕາ. ການກຳນົດໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຂະໜາດ ນ້ອຍຈະໄດ້ຖືກພິຈາລະນາໂດຍການວາງເງື່ອນໄຂເລີ່ມຕົ້ນໃນຂົງເຂດຂອງ FSC ສຳລັບປ່າໄມ້ທີ່ໄດ້ຈັດສັນທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ (ລະອຽດ) ຕໍ່າ (SLIMF) ຊຶ່ງໄດ້ຖືກວາງໃນລະດັບສາກົນ ໂດຍ FSC (100 ha) ຫຼື ໂດຍການລິເລີ່ມໃນລະດັບຊາດຂອງ FSC.

ຄຳແນະນຳຂອງສາທາລະນະ ກ່ຽວກັບ ຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນ ແລະ ມາດຖານຂອງ SW

ຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນມີສອງລັກສະນະ ທາງສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ທາງສາທາລະນະ. ການປະເມີນຜົນການຢັ້ງຢືນ ບໍ່ແມ່ນເອກະສານຂອງສາທາລະນະ ຢ່າງນ້ອຍຕ້ອງມີຄວາມຕ້ອງການທາງກົດໝາຍ (ເຊັ່ນ: ສຳລັບບາງປ່າຂອງສາທາລະນະ) ຫຼື ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເພື່ອການແຈກຢາຍຕາມສາທາລະນະ. ແນວໃດກໍ່ຕາມ, ຈະມີເອກະ ສານ ຂອງສາທາລະນະ 3 ຢ່າງ ສຳລັບທຸກໆ ແລະ ແຕ່ລະໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ເຊັ່ນ :

- ເອກະສານການປຶກສາຫາລື ຂອງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທາງສາທາລະນະ ຊຶ່ງປະກາດ ແຕ່ລະການປະເມີນຜົນ ຢ່າງ ນ້ອຍ 30 ວັນ ກ່ອນ ລົງວຽກພາກສະໜາມ.
- ມາດຖານການຢັ້ງຢືນທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້, ແລະ
- ບົດສະຫຼຸບການຢັ້ງຢືນ ທີ່ໄດ້ຈາກຜົນຂອງການຢັ້ງຢືນຂອງແຕ່ລະປ່າທີ່ຕ່າງກັນ.

ເອກະສານການປຶກສາຫາລືຂອງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທົ່ວໄປຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ສາທາລະນະຮູ້ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນຢ່າງ ນ້ອຍ 30 ວັນກ່ອນການປະເມີນຜົນ. ເອກະສານນີ້ໄດ້ແຈກຢາຍໃຫ້ສາທາລະນະກ່ອນ ຫຼື ໃນຊ່ວງການປະເມີນຜົນ. ເອກະສານໄດ້ແຈກຢາຍໃຫ້ໂດຍມິຕິ, ທາງແຟັກ,ທາງອີເມລ ຫຼື ທາງໄປສະນີ. ມາດຖານ SW ສະເພາະ ສຳລັບແຕ່ລະ ການປະເມີນຜົນຈະມີຢູ່ທົ່ວໄປກ່ອນ ແລະ ໃນຊ່ວງການປະເມີນຜົນ ແລະ ມັນແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ການບັນທຶກຂອງສາທາລະນະສຳລັບແຕ່ລະ ການຢັ້ງຢືນປ່າໄມ້. ບົດສະຫຼຸບການຢັ້ງຢືນ ແມ່ນໄດ້ຈາກ ບາດ ກ້າວສຸດທ້າຍຂອງຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນ ແລະ ຈະປາກົດມີຫຼັງຈາກ ການປະຕິບັດ ໄດ້ຖືກຮັບ ຮອງ ສຳລັບການຢັ້ງຢືນ.

¹ ມາດຖານ 6.1, 6.2, 6.4, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5. 9.1, 10.5 ແລະ 10.8.

ສໍາລັບສໍາເນົາ ແຕ່ລະເອກະສານທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ຈຶ່ງເບິ່ງ Website ຂອງພວກເຮົາທີ່ www.rainforest-alliance.org ຫຼື ຕິດຕໍ່ຫ້ອງການພາກພື້ນ ເອເຊັຍ-ປາຊີຟິກ ຂອງ RA (Rainforest Alliance Asia Pacific Regional Office, Jl. Letda Tantular Barat no 88, Denpasar Timur, Denpasar - Bali - Indonesia 80114 Phone: +62 361 472 3499 Fax: +62 361 472 3498

Email: asia_pacific@ra.org). ພວກເຮົາຊຸກ ຍູ້ ທ່ານທີ່ສຸດ ເພື່ອໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນພວກເຮົາ ບໍ່ວ່າທາງບວກ ຫຼື ທາງລົບ, ຕໍ່ການຄັດ ລືອກຂອງພວກເຮົາ ຫຼື ການປະຕິບັດການຢັ້ງຢືນ, ມາດຖານການຢັ້ງຢືນ ຫຼື ຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນ.

ເນື້ອໃນ

A. ຂອບເຂດ

ມາດຖານນີ້ຈະເປັນພື້ນຖານໃຫ້ ການຢັ້ງຢືນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ FSC ຂອງ ວິສາຫະກິດການຈັດສັນປ່າໄມ້ໃນ ລາວ.

B. ຜົນສັກ ສິດຂອງມາດຖານ

ມາດຖານນີ້ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນທີ 1/ພຶດສະພາ/2008 ເປັນຕົ້ນໄປ.

C. ເອກະສານອ້າງອີງ

FSCSTD01001 v. 4.0 ບັນດາຫຼັກການ ແລະ ມາດຖານ ສໍາລັບການບໍລິຫານປ່າໄມ້ FSCSTD01002 (ຮ່າງ 1-

0) ອະທິບາຍຄໍາສັບ ຂອງ FSC

D. ຄໍານິຍາມ

ເບິ່ງ ບົດແນບທ້າຍ A ສໍາລັບການແປຄໍາສັບ ຄໍາຫຍໍ້:

FME : ອີງ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້

FSC : ສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້

HCVF : ປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງການອະນຸລັກ

RA : ພັນທະມິດປ່າຊຸ່ມຊື່ນ

SLIMF : ປ່າທີ່ໄດ້ຈັດສັນຂະໜາດນ້ອຍ ແລະມີຄວາມລະອຽດ (ເຂັ້ມຊັ້ນ) ຕໍ່າ

SW : ສະມາດຈຸດ

ມາດຖານຊົ່ວຄາວ ຂອງ RA/SW ສໍາລັບການປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໃນລາວ

ຫຼັກການ # 1: ຄວາມສອດຄ່ອງກັບ ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຂອງສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້

ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ຕ້ອງນັບຖືທຸກລະບຽບກົດໝາຍຂອງປະເທດ ທີ່ດໍາເນີນການຄຸ້ມຄອງ, ສິນທິສັນຍາ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນທີ່ປະເທດດັ່ງກ່າວໄດ້ໃຫ້ສັດ ຕະຍາບັນ, ພ້ອມດຽວກັນກໍຕ້ອງ ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້ ນໍາດ້ວຍ.

1.1 ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ນັບຖືທຸກໆລະບຽບການ ແລະ ຫຼັກການບໍລິຫານ ຈະແມ່ນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນກໍຕາມ.

1.1.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນບົດບັນທຶກຂອງການເຮັດຕາມກົດໝາຍ, ຂໍ້ກຳນົດ ຂອງ ລັດ/ແຂວງ, ສະຫະພັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

1.2 ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າອາກອນ, ພັນທະ, ພາສີ ແລະ ການເສຍພັນທະຕ່າງໆ ທີ່ປະກາດໃຊ້ ແລະ ໃຫ້ຖືກກົດໝາຍ.

1.2.1 ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງຂໍ້ມູນໃນການຈ່າຍຄ່າພາສີ, ອາກອນ, ຄ່າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຄ່າເຊົ່າ ແລະ ອື່ນໆ.

1.2.2 ເມື່ອເຫັນວ່າອົງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບໍ່ໄດ້ປັບປຸງຂໍ້ມູນການໃຊ້ຈ່າຍ, ແຜນການໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດ ຈະຕ້ອງຖືກເຫັນດີ ຈາກສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

1.3 ຕ້ອງໄດ້ນັບຖືທຸກໆກົດໝາຍ ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງທາງສາກົນທີ່ລັດຖະບານໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນເປັນຕົ້ນແມ່ນ ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານຊີວະນາໆພັນ, CITES, ອະນຸສັນຍາແຮງງານສາກົນ (ILO), ITTA.

1.3.1 ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງຮູ້ເຖິງຂໍ້ຜູກມັດທາງການປົກຄອງ ແລະ ທາງກົດໝາຍໂດຍຄຳນຶງ ເຖິງຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງໆທາງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

1.3.2 ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງບັນລຸຕາມເຈດຈຳນົງຂອງສິນທິສັນຍາຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ລວມມີ CITES, ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຄວາມ ຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານຊີວະນາໆພັນ ແລະ ສິນທິສັນຍາແຮງງານສາກົນ (29, 87, 98, 100, 105, 111, 138, 182 ແລະ ສິນທິສັນຍາທີ່ຜູກມັດອື່ນໆ).

1.4 ຂໍ້ຂັດ ແຍ່ງລະຫວ່າງກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ແລະ ຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງ ສະພາບໍລິຫານປ່າໄມ້ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະເມີນໂດຍຜູ້ຍິ່ງຢືນ ແລະ ຝ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຝ່າຍທີ່ຖືກ ຜົນກະທົບ ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງ ການຍິ່ງຢືນຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ

1.4.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງໄຈ້ແຍກກ່ຽວກັບຂໍ້ຂັດ ແຍ່ງລະຫວ່າງກົດໝາຍ, ຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະຖານ ຂອງສະພາບລິຫານປ່າໄມ້, ແລະ ອະນຸສັນຍາ ແລະ ສົນທິສັນຍາສາກົນຕ່າງໆ.

1.4.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງເຮັດວຽກໃຫ້ຕິດພັນກັບອົງກອນທາງກົດໝາຍທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຝ່າຍ ອື່ນໆເພື່ອ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ກົດໝາຍ/ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ມາດຕະຖານ ແລະ ຫຼັກການ ຂອງ FSC.

1.5 ເຂດຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນຈາກການຂຸດຄົ້ນທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ການຕັ້ງຖິ່ນຖານ ແລະ ກິດຈະ ກຳອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.

1.5.1 ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງປ້ອງກັນການຂຸດຄົ້ນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແລະ ກິຈະກຳອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ ຄວບຄຸມຈາກຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີສິດນຳໃຊ້.

1.5.2 ສຳລັບກິດຈະການຂະໜາດໃຫຍ່, ຕ້ອງມີລະບົບການສ້າງເອກະສານອ້າງອີງ ແລະ ການລາຍງານ ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ຕົວຢ່າງ: ການຂຸດຄົ້ນທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ການຕັ້ງ ຖິ່ນຖານ ແລະ ການຢຶດຄອງ ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດ.

1.6 ຜູ້ຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຮູບການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ໃນໄລຍະຍາວ ທີ່ຕິດແໜ້ນກັບມາດຕະຖານ ແລະ ຫຼັກການຂອງ FSC.

1.6.1 ສຳລັບກິດຈະການຂະໜາດໃຫຍ່, ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງມີນະໂຍບາຍທີ່ສາທາລະນະສາ ມາດ ຫາອ່ານໄດ້ ຫຼື ເຮັດແຈ້ງການໃນການເຮັດຕາມມາດຕະຖານການຢັ້ງຢືນຂອງ FSC ກ່ຽວກັບປ່າ ໄມ້ທີ່ຕົນຮັບ ຜິດຊອບ ພາຍໃຕ້ການປະເມີນຜົນ.

1.6.2 ໂຄງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຈະບໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກັບມາດຕະຖານ ແລະ ຫຼັກການຂອງ FSC ຢ່າງບາດຫູບາດຕາໃນເນື້ອທີ່ປ່ານອກເຂດປ່າທີ່ໄດ້ປະເມີນຜົນ.

1.6.3 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນໃນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ທັງໝົດທີ່ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໄດ້ຈັດສັນ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນການເຮັດຕາມນະໂຍບາຍຂອງ FSC ໃນປະຈຸບັນ ຕໍ່ການຢັ້ງຢືນ ແລະ ຕໍ່ ເນື້ອທີ່ ນອກຈາກ ຂອບເຂດການຢັ້ງຢືນ.

ຫຼັກການ #2: ສິດນຳໃຊ້ ແລະ ຖືຄອງ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ

ສິດຖືຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ໃນໄລຍະຍາວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກຳນົດລະອຽດ, ເຮັດເປັນ ເອກະສານອ້າງອີງ ແລະ ສ້າງຂຶ້ນຢ່າງເປັນທາງການ.

2.1 ຫຼັກການທີ່ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບສິດຊົມໃຊ້ປ່າໄມ້ໃນໄລຍະຍາວ ຕໍ່ກັບທີ່ດິນ (ເຊັ່ນ: ໃບຕາດິນ, ສິດຕາມປະເພນີ, ຫຼື ສັນຍາ ເຊົ່າ) ຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນ.

2.1.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງເຮັດເອກະສານຫຼັກການຂອງສິດຕ່າງໆໃນໄລຍະຍາວ, ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ກົດໝາຍ (ຢ່າງນ້ອຍ ນຶ່ງຮອບ ຕັດຟັນ ຫຼື ຮອບວຽນຂຸດຄົ້ນ) ເພື່ອຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ສໍາ ລັບບ່ອນທີ່ຕ້ອງການການຍິ່ງຍືນ.

2.2 ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ກັບ ສິດຊົມໃຊ້ ຫຼື ສິດຖືຄອງຕາມປະເພນີ ຫຼື ສິດຕາມກົດໝາຍ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ ຕາມ ຂອບເຂດທີ່ຈໍາເປັນເພື່ອປ້ອງກັນສິດ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຕໍ່ກັບ ກົດຈະການປ່າໄມ້.

2.2.1 ສິດທາງດ້ານກົດໝາຍ ຫຼື ສິດນໍາໃຊ້ ຫຼື ສິດຖືຄອງ ຕາມປະເພນີ ຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ຂອງ ປະຊາຊົນ ທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງຢ່າງຈະແຈ້ງໂດຍຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້.

2.2.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສະໜອງຫຼັກການທີ່ສະແດງເຖິງການຍືນຍອມຂອງຊາວ ບ້ານ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນໆທີ່ຖືກ ຜົນກະທົບ ຕໍ່ ກົດຈະກໍາການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ ສິດນໍາໃຊ້.

2.2.3 ຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ ຂອງ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງລວມເອົາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນ ທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນໆ ພ້ອມກັບ ສິດນໍາໃຊ້ ຫຼື ສິດຖືຄອງ ຫຼື ສິດຕາມກົດໝາຍ ຕ່າງໆ.

2.3 ຕ້ອງນໍາໃຊ້ ກົນໄກທີ່ເໝາະສົມ ໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດ ແຍ້ງກ່ຽວກັບການຖືຄອງ ແລະ ສິດຊົມໃຊ້. ຖານະພາບ ແລະ ເຫດການຂອງ ຂໍ້ຂັດແຍ້ງເດັ່ນໆ ຕ້ອງພິຈາລະນາຢ່າງຈະແຈ້ງໃນການປະເມີນການຍິ່ງຍືນ. ຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ທີ່ ໜັກໜາສາຫັດ ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ສໍາຄັນຕ່າງໆຕາມປົກ ກະຕິແລ້ວ ແມ່ນຈະຖືກຕັດສິດຈາກ ການຍິ່ງຍືນ.

2.3.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງນໍາໃຊ້ກົນໄກຕ່າງໆ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ທີ່ມີ ການຮ້ອງຮຽນຕໍ່ ກັບການຖື ຄອງ ແລະ ສິດນໍາໃຊ້ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜູ້ຂັດແຍ້ງ.

2.3.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບໍ່ຄວນມີການພົວພັນ ກັບຂໍ້ຂັດແຍ້ງທີ່ໜັກໜາສາຫັດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບຜົນປະ ໂຫຍດທີ່ສໍາຄັນຕ່າງໆ ຕໍ່ກັບເຂດປ່າໄມ້ທີ່ໄດ້ຮັບການສະເໜີ.

2.2.3 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມຄືບໜ້າທີ່ສໍາຄັນໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງ.

2.3.4 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງເຮັດເອກະສານອ້າງອີງ ປະກອບ ແລະ ຮັກສາເອກະສານຕ່າງໆ ໄວ້ ກ່ຽວ ກັບ ຂໍ້ຂັດແຍ້ງ ແລະ ການແກ້ໄຂ ລວມທັງ ຫຼັກການທີ່ຂໍ້ຂັດແຍ້ງໄດ້ຖືກແກ້ໄຂ.

ຫຼັກການ #3: ສິດຂອງປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ

ຕ້ອງໄດ້ຮັບຮູ້ ແລະ ນັບຖື ສິດທາງກົດໝາຍ ແລະ ສິດຕາມປະເພນີ ຂອງປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ ໃນການເປັນເຈົ້າຂອງ, ການຊົມຊືມໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ເຂດແດນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າ.

3.1 ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງຄຸ້ມຄອງການຈັດສັນປ່າໄມ້ໃນເນື້ອທີ່ດິນ ແລະ ເຂດແດນຂອງເຂົາເວັ້ນແຕ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຍິນ ຍອມໃຫ້ພາກສ່ວນອື່ນ.

3.1.1 ອົງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຈະຕ້ອງກຳນົດແຈ້ງ ກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ (ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ) ຕາມຮິດຄອງປະເພນີ ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ໃນບ່ອນທີ່ມີການຮັບຮູ້ສິດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ປ່າໄມ້ ຕາມຮິດຄອງປະເພນີ ຫຼື ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ສິດຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນທາງການ ໂດຍມີການເຫັນດີເຫັນພ້ອມຮ່ວມກັນ.

3.1.2 ບໍ່ຄວນໃຫ້ມົກດີ ຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃດເກີດຂຶ້ນໃນເນື້ອທີ່ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຂໍ້ 3.1.1 ຂ້າງເທິງ, ຖ້າປາສະຈາກ ຫຼັກຖານສະແດງເຖິງການຍິນຍອມ ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນທີ່ຮ້ອງຮຽນຕໍ່ເນື້ອທີ່ດິນ, ເຂດແດນ ຫຼື ສິດຕາມປະເພນີ ດັ່ງກ່າວ.

3.1.3 ຕ້ອງເຄົາລົບຂໍ້ຕົກລົງ ກັບຊາວບ້ານທ້ອງຖິ່ນ.

3.2 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າບໍ່ຄວນຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຊັບພະຍາກອນ ຫຼື ສິດຖືຄອງ ຂອງ ປະຊາຊົນດັ່ງເດີມລຸດລົງ ບໍ່ວ່າທາງກົງ ຫຼືທາງອ້ອມ.

3.2.1 ບໍ່ຄວນມີຫຼັກຖານ ຫຼື ການຊີ້ບອກໃດໆ ທີ່ເຫັນວ່າໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ໄດ້ຂົ່ມຂູ່ສິດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ.

3.3 ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງຮັບຮູ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ພື້ນທີ່ ພິເສດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳ, ນິເວດວິທະຍາ, ເສດຖະກິດ ຫຼື ສາດສະໜາ ຂອງປະຊາຊົນດັ່ງ ເດີມ ແລະ ຕ້ອງ ໄດ້ກຳນົດ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ໂດຍ ມີ ການຮ່ວມມືກັບປະຊາຊົນດັ່ງກ່າວ.

3.3.1 ພື້ນທີ່ ພິເສດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ນິເວດວິທະຍາ, ເສດຖະກິດ ຫຼື ສາດສະໜາ ຂອງປະຊາຊົນດັ່ງເດີມຕ້ອງປະກອບເປັນເອກະສານອ້າງອີງ ໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.ເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ກຳນົດໃນແຜນທີ່ ຫຼື ໃນປ່າໄມ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ .

3.3.2 ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ້ອງ ລວມເອົາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ ຫຼື ຜູ້ຊຽງ ວຊານ ທີ່ພວກເຂົາມອບໝາຍໃນການກຳນົດພື້ນທີ່ພິເສດຕ່າງໆ.

3.3.3 ພື້ນທີ່ພິເສດຕ່າງໆຕ້ອງໄດ້ກຳນົດໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ/ແຜນດຳເນີນງານ.

3.3.4 ພື້ນທີ່ພິເສດຕ່າງໆ ຕ້ອງຖືກປົກປ້ອງໃນໄລຍະປະຕິບັດງານຕ່າງໆ.

3.4 ປະຊາຊົນດັ້ງເດີມ ຕ້ອງໄດ້ຄ່າຕອບແທນສໍາລັບການນໍາໃຊ້ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານ ໃນການນໍາໃຊ້ຊະນິດ ພັນໄມ້ ຫຼືລະບົບຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້. ຄ່າຕອບແທນນີ້ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຕົກ ລົງຢ່າງເປັນທາງການ ກັບການຍິນຍອມ ຂອງພວກ ເຂົາກ່ອນຈະດໍາເນີນການ.

3.4.1 ຕ້ອງມີຂໍ້ຕົກ ລົງປາກເປົ່າ ຫຼື ເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ ເງື່ອນໄຂຂອງການຕອບແທນ ເມື່ອມີການນໍາ ໃຊ້ ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານ ເພື່ອວັດຖຸປະສົງທາງການຄ້າ .

3.4.2 ລະບົບຕອບແທນ ສໍາລັບນໍາໃຊ້ ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານຕ້ອງໃຫ້ສໍາເລັດກ່ອນເລີ່ມກິດຈະການປ່າໄມ້ ຊຶ່ງຈະ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ຫຼັກການ #4: ການພົວ ພັນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ສິດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ

ກິດຈະການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັກສາ ຫຼື ສົ່ງເສີມຄວາມເປັນຢູ່ທາງສັງຄົມ ແລະ ທາງເສດຖະກິດໃນໄລຍະ ຍາວ ຂອງຜູ້ໃຊ້ ແຮງງານ ແລະຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

4.1 ຊຸມຊົນ ທີ່ຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ໃກ້ຄຽງເຂດຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງມີໂອກາດ ໃນການໄດ້ຮັບວຽກ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ.

4.1.1 ຊຸມຊົນ ແລະ ຄົນທີ່ອາໄສຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບໂອກາດເທົ່າທຽມກັນ ແລະເໝາະສົມ ໃນກິດຈະກຳ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ໃນເລື່ອງການວ່າຈ້າງ, ການຝຶກ ອົບຮົມ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ໂ ອກາດຕ່າງໆ.

4.2 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງບັນລຸຕາມກົດໝາຍທີ່ນໍາໃຊ້ ແລະ/ຫຼື ຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຖິງສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງລູກຈ້າງ ແລະ ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາ.

4.2.1 ຄ່າແຮງງານ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ (ສຸກຂະພາບ, ເບັ້ງບໍານານ, ຄ່າຊົດເຊີຍ, ທີ່ພັກອາໄສ ແລະ ອາຫານ) ຂອງພະນັກງານ ຫຼື ສັນຍາຈ້າງ ຄວນເໝາະສົມ ແລະ ສອດຄ່ອງ (ບໍ່ຕໍ່າກວ່າ) ມາດຖານທີ່ນໍາໃຊ້ຢູ່ໃນ ທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ.

4.2.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຮັກສາຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ.

4.2.3 ມາດຕະການຮັກສາຄວາມປອດໄພ ແລະ ສຸຂະພາບຕ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂພື້ນຖານຂອງ ປະ ເທດ.

4.2.4 ຕ້ອງສະໜອງອຸປະກອນຮັກສາຄວາມປອດໄພ ໃຫ້ກຳມະກອນ (ພະນັກງານ ແລະ ສັນຍາຈ້າງອື່ນໆ) ໃຫ້ເໝາະ ສົມຕໍ່ໜ້າວຽກຂອງແຕ່ລະຄົນ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ນໍາໃຊ້ (ເຊັ່ນ: ໝວກກັນກະທົບ, ເຄື່ອງປ້ອງກັນສຽງ, ເສື້ອຄຸ້ມທີ່ສາມາດເຫັນ ໄດ້ງ່າຍ, ເ ກົບທີ່ມີ ຫົວແຂງ ແລະ ເຄື່ອງປ້ອງກັນໄສ້ເລື້ອຍຈັກຂາດ).

4.2.5 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງຮັກສາໄວ້ເອກະສານກ່ຽວກັບອຸປະຕິເຫດທີ່ເກີດຈາກການເຮັດ ວຽກ ແລະ ການປະຕິບັດທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທີ່ເໝາະສົມ .

4.2.6 ການປະຕິບັດ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງຮັບປະກັນໄດ້ເຖິງການ ປະຕິບັດ ຕໍ່ລູກ ຈ້າງຢ່າງເທົ່າທຽມກັນໃນເລື່ອງການຈ້າງ, ຄວາມກ້າວໜ້າ, ການເລີກຈ້າງ, ການໃຫ້ ລາງວັນ ແລະ ການຈ້າງງານ ທີ່ ກ່ຽວພັນກັບຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງສັງຄົມ.

4.3 ຕ້ອງຮັບປະກັນສິດຂອງຜູ້ອອກແຮງງານໃນເວລາຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຈລະຈາຕໍ່ລອງກັບນາຍຈ້າງ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ໃນ ສົນທິສັນຍາກ່ຽວກັບອົງການຈັດ ຕັ້ງແຮງງານສາກົນ (ILO) ປີ 87 ແລະ 98.

4.3.1 ໂດຍການກະທຳ ແລະ ນະໂຍບາຍ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງນັບຖືສິດຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງ ງານ (ພະນັກງານ ແລະ ສັນຍາຈ້າງ) ເພື່ອຈັດຕັ້ງ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມສະຫະພັນກຳມະບານ ແລະ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕໍ່ລອງລວມໝູ່ ດັ່ງ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ສົນທິສັນຍາກ່ຽວ ກັບອົງການ ຈັດຕັ້ງແຮງງານສາກົນ (ILO) ປີ 87 ແລະ 98.

4.4 ກິຈະການ ແລະ ການວາງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງນຳເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມເຂົ້າ ນຳ. ຕ້ອງມີການປຶກສາກັບປະຊາຊົນ ແລະ ກຸ່ມ (ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ) ທີ່ຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກການຈັດສັນ ຄຸ້ມຄອງປ່າ.

4.4.1 ໂດຍສົມທົບກັນລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຝ່າຍທີ່ມີປະໂຫຍດອື່ນໆ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ປ່າໄມ້ຕ້ອງ ປະເມີນເບິ່ງຜົນກະທົບທາງເສຖະກິດສັງຄົມທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງກິຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້. ການປະເມີນຜົນຕ້ອງໃຫ້ ສອດຄ່ອງກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດ (ຄວາມເຂັ້ມຊັ້ນ)ຂອງກິຈະການ.

4.4.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄຳຄິດຄຳເຫັນ ຈາກການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ຊຸມ ຊົນໄດ້ຖືກພິຈາລະນາ ແລະ/ຫຼື ຖືກຕອບຮັບແລ້ວ ໃນໄລຍະການດຳເນີນກິດຈະການ ແລະ ການວາງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

4.4.3 ຕ້ອງມີການປຶກສາກັບປະຊາຊົນ ແລະ ກຸ່ມ (ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ) ທີ່ຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກກິດຈະ ກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ.

4.5 ຕ້ອງນຳໃຊ້ກົນໄກທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ແລະເພື່ອໃຫ້ການຊົດ ຊີຍທີ່ເປັນທຳ ໃນກລະນີ ໄດ້ຮັບ ຜົນເສຍຫາຍ ຫຼື ສູນເສຍ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສິດຊົມໃຊ້ຕາມປະເພນີ ຫຼື ສິດທາງ ກົດໝາຍ, ຊັບສິນ, ຊັບພະ ຍາກອນ ຫຼື ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ. ຕ້ອງມີມາດຕະການເພື່ອຫຼີກລ່ຽງການສູນເສຍ ແລະ ຜົນເສຍຫາຍ ດັ່ງກ່າວ.

4.5.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງພະຍາຍາມ ຫຼີກລ່ຽງການສູນເສຍ ແລະ ຜົນເສຍຫາຍ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນ ກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ແລະ ໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂ້ອງໃຈທີ່ກ່ຽວພັນກັບສິດທາງກົດໝາຍ,ການຊົດຊີຍ ຜົນເສຍຫາຍ ແລະ ຜົນກະທົບທາງລົບ .

4.5.2 ຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບການເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂ້ອງໃຈໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ເພື່ອພິຈາລະນາການ ຊົດເຊີຍ ຕໍ່ຜົນເສຍຫາຍ ຫຼື ການສູນເສຍ. (ໝາຍເຫດ: ເບິ່ງ ມາດຖານ 2.3 ສໍາລັບການແກ້ໄຂ ການຖືຄອງທີ່ດິນ (ເຊັ່ນ: ຊັບສິນ ຫຼື ສິດ ນໍາໃຊ້).

ຫຼັກການ # 5: ຜົນປະໂຫຍດຈາກປ່າ

ກິດຈະການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງສົ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ຜະລິດຕະຜົນປ່າໄມ້ຕ່າງໆ ແລະ ການບໍລິການ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອ ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

5.1 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງສູ້ຊິນໃຫ້ມີເສດຖະກິດ, ໃນຂະນະດຽວກັນກໍຕ້ອງພິຈາລະນາ ໄລ່ລຽງທາງ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ການດໍາເນີນງານ ໃນການຜະລິດ, ແລະ ຮັບປະກັນໄດ້ວ່າ ການລົງທຶນແມ່ນຈໍາເປັນ ຕ້ອງບູລະນະຮັກສາຜົນຜະຫຼິດທາງດ້ານນິເວດວິທະຍາ ຂອງປ່າໄມ້.

5.1.1 ງົບປະມານຕ້ອງລວມເອົາ ມູນຄ່າ ທາງສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ ລວມທັງຄ່າດໍາເນີນກິດຈະ ການ ເຊິ່ງ ຈໍາເປັນເພື່ອຮັກສາ ຖານະພາບການຍັງຢືນໄວ້ (ເຊັ່ນ: ການລົງທຶນ ເພື່ອ ການວາງແຜນຈັດ ສັນຄຸ້ມຄອງ, ການບູລະນະເຜີຍ ສັນທາງ, ການປະຕິບັດວຽກງານວະນະວັດວິທະຍາ, ຄວາມສົມບູນ ຂອງປ່າໄມ້ ໃນໄລຍະຍາວ, ການຕິດຕາມກວດກາ ການຈະ ເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ຜົນຜະລິດ ຂອງ ປ່າ, ແລະ ການອະນຸລັກ).

5.1.2 ລາຍຮັບທີ່ຄາດຄະເນໃນງົບປະມານຕ້ອງອີງໃສ່ການສັນນິຖານທີ່ແມ້ນຢ່າ.

5.2 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ການຕະຫຼາດ ຕ້ອງສາມາດກະຕຸກຊຸກຍູ້ ໃຫ້ມີການນໍາໃຊ້ເຕັມຮູບແບບ ແລະ ການປຸງແຕ່ງຂອງທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງໃຫ້ມີ ຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ຢ່າງຫຼາກຫຼາຍ.

5.2.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງຊອກຫາ “ການນໍາໃຊ້ທີ່ດີທີ່ສຸດ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນສູງສຸດ” ສໍາລັບໄມ້ແຕ່ລະ ຕົ້ນ ແລະ ແຕ່ລະຊະນິດພັນ.

5.2.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງກະຕຸກຊຸກຍູ້ ໃຫ້ມີການຊົມໃຊ້ຊະນິດໄມ້ທີ່ບໍ່ຄ່ອຍຮູ້ຈັກແຕ່ມີ ຫຼາຍ ຫຼື ຊະນິດພັນທີ່ບໍ່ມັກນໍາໃຊ້ ໃນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ທາງການຄ້າ ແລະ ຊົມໃຊ້ພາຍໃນ.

5.2.3 ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ຄວນຖືກພິຈາລະນາໃນໄລຍະນໍາໃຊ້ ແລະ ປຸງແຕ່ງໄມ້.

5.2.4 ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ການປຸງແຕ່ງໃນທ້ອງຖິ່ນ ບ່ອນທີ່ເຫັນວ່າເປັນໄປໄດ້.

5.3 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງຫຼຸດຜ່ອນສິ່ງເສດເຫຼືອ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການປຸງແຕ່ງໃນເຂດ ແລະ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ອື່ນໆ.

5.3.1 ຕ້ອງອອກແບບເຕັກນິກການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ເພື່ອ ຫຼີກລ່ຽງໄມ້ແຕ່ກ,ການເຊື່ອມຄຸນນະພາບໄມ້ທ່ອນ ແລະ ຜົນເສຍ ຫາຍຕໍ່ກັບ ປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ.

5.3.2 ຕ້ອງລຸດຜ່ອນສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເກີດຈາກການຂຸດຄົ້ນ, ການປຸງແຕ່ງໃນເຂດ ແລະ ການບັນທ່ອນໄມ້. (ໝາຍ ເຫດ: ເບິ່ງ ຫຼັກການ 6 ສໍາລັບ ປະເມີນຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້).

5.4 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສູ້ຊົນເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສ້າງຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃຫ້ເສຖະກິດ ທ້ອງຖິ່ນເພື່ອ ຫຼີກລ່ຽງການຂຶ້ນກັບຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ແບບດຽວ.

5.4.1 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສົ່ງເສີມຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຜະລິດຕະພັນ ແລະ ຊອກຫາຕະຫຼາດ ໃໝ່ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໃໝ່ (ມາດຖານ 5.2)

5.4.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສົ່ງເສີມ ການປຸງແຕ່ງທີ່ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ.

5.5 ກິດຈະການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງຮັບຮູ້, ຮັກສາ ແລະ ສົ່ງເສີມຄຸນຄ່າຂອງການບໍລິການ ແລະ ຊັບພະຍາ ກອນປ່າໄມ້ ບ່ອນໃດເຫັນວ່າເໝາະສົມ ເຊັ່ນ: ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ການປະມົງ.

5.5.1 ອົງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາການບໍລິການດ້ານປ່າໄມ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງແນໃສ່ ເນື້ອ ທີ່ປ່າທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ລວມມີ: ແຫລ່ງນໍ້າ ຂອງຕົວເມືອງ,ການຫາປາເພື່ອການຜັກຜ່ອນ ແລະ ການຄ້າ (ຫຼື ສະໜອງນໍ້າ ໃຫ້ການປະມົງເຂດລຸ່ມນໍ້າ), ຄຸນນະພາບທີ່ເຫັນໄດ້, ການປະກອບສ່ວນໃຫ້ ຊີວະນາໆພັນໃນຂົງເຂດ, ການຜັກຜ່ອນ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ.

5.5.2 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາເຂດປ່າໄມ້ລຽບແຄມນໍ້າ ຕາມແຫລ່ງນໍ້າທັງໝົດ, ສາຍນໍ້າ, ອ່າງເກັບນໍ້າ, ນໍ້າອອກບໍ່ ແລະ ໜອງ/ບຶງ, ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂຂອງຂໍ້ກຳນົດແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຂອງ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄ ອງທີ່ດີທີ່ສຸດ.

5.5.3 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງສ້າງແຜນທີ່ເຂດປ້ອງກັນປ່າລຽບແຄມນໍ້າ ຊຶ່ງ ສົ່ງເສີມມູນຄ່າ ຂອງ ການບໍລິການປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ແຫລ່ງນໍ້າ ແລະ ການປະມົງເປັນຕົ້ນ.

5.6 ອັດຕາການຂຸດຄົ້ນຜະລິດຕະພັນໄມ້ອອກຕ້ອງບໍ່ເກີນລະດັບຄວາມຍືນຍົງຂອງປ່າ.

5.6.1 ການຄິດໄລ່ຮອບວຽນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໄມ້ໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດ (ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ)ຂອງກິຈະການໃນເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໂດຍການຈັດປະເພດຊະນິດພັນແມ່ນເຮັດໄດ້ຈາກການສັງ ລວມ ຂໍ້ ມູນ ພາກສະໜາມ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ.

5.6.2 ລະດັບການຂຸດຄົ້ນທີ່ອະນຸຍາດຕ້ອງອົງໃສ່ການຄິດໄລ່ ການຈະເລີນເຕີບໂ ຕ ແລະ ຜົນຜະລິດຂອງ ປ່າ ໃນປະຈຸບັນ, ທາງເອກະສານທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້, ແລະ ທາງການອະນຸລັກ.

5.6.3 ການຂຸດຄົ້ນຕ້ອງອີງໃສ່ຮອບວຽນທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂຸດຄົ້ນທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ແລ້ວ (ເຊັ່ນ: ການອະນຸຍາດ ຕັດ ປະຈຳປີ)ແລະການຂຸດຄົ້ນຈຶ່ງບໍ່ຄວນໃຫ້ເກີນອັດຕາການເພີ່ມພູນຂອງປ່າໃນໄລຍະຍາວທີ່ໄດ້ຄິດໄລ່ໄວ້ແລ້ວ.

ຫຼັກການ #6: ຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມ

ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ປົກປັກຮັກສາຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະນາໆພັນ ແລະ ຄຸນຄ່າ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບມັນ, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ດິນ, ທັດສະນີຍະພາບ ແລະ ລະບົບນິເວດທີ່ບອບບາງ ແລະເປັນເອກະລັກ, ແລະ ຖ້າເຮັດໄດ້ແບບນັ້ນ ຈະ ເປັນການຮັກສາບົດບາດ ທາງດ້ານລະບົບນິເວດວິທະຍາ ແລະ ຄວາມສົມ ບູນຂອງປ່າໄມ້.

6.1 ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງໃຫ້ສໍາເລັດ ໂດຍເໝາະສົມກັບຂະໜາດ, ຄວາມລະອຽດ ຂອງການ ຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ລັກສະນະ ດັ່ນຂອງຊັບພະຍາກອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະໃຫ້ລວມເຂົ້າໃນລະບົບຈັດສັນ. ການປະເມີນຜົນຕ້ອງກວມເອົາທັດສະນີຍະພາບ ຕະຫຼອດທັງ ຜົນກະທົບຂອງການປຸງແຕ່ງທີ່ມີ ໃນ ພື້ນທີ່. ຜົນກະທົບ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງ ໄດ້ປະເມີນ ກ່ອນທີ່ຈະມີການລົບກວນພື້ນທີ່ນັ້ນ.

6.1.1 ການປະເມີນຜົນທາງສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງໃຫ້ສໍາເລັດໃນໄລຍະວາງແຜນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

6.1.2 ຕ້ອງເຮັດການປະເມີນຜົນທາງສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນການເຂົ້າໄປລົບກວນພື້ນທີ່

6.1.3 ຕ້ອງຄວບຄຸມຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງການປຸງແຕ່ງທີ່ມີໃນພື້ນທີ່ (ເຊັ່ນ:ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຜົນ ກະທົບໃນ ການກໍ່ສ້າງ ແລະອື່ນໆ);

6.1.4 ຕ້ອງພິຈາລະນາລະອຽດເຖິງຜົນກະທົບຕໍ່ທັດສະນີຍະພາບ ຂອງ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ (ເຊັ່ນ: ຜົນກະທົບຂອງກິຈະການປ່າໄມ້ທີ່ສະສົມພາຍໃນ ແລະ ໃກ້ຄຽງໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້);

6.1.5. ກ່ອນເລີ່ມກິຈະການປ່າໄມ້, ຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມທາງລົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ ຕ້ອງໄດ້ ກຳນົດ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ວາງແຜນເພື່ອລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບນັ້ນ. ການປະເມີນຜົນບໍ່ຈຳເປັນເຮັດເປັນເອກະສານກໍໄດ້ ຖ້າບໍ່ຕ້ອງການທາງ ກົດໝາຍ. ນີ້ແມ່ນນຳໃຊ້ກັບ ປ່າທີ່ໄດ້ຈັດສັນທີ່ມີຄວາມລະອຽດ (ເຂັ້ມຂຸ້ນ) ຕໍ່າ ແລະມີຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວ ວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້)

6.2 ຕ້ອງມີການຮັກສາຄວາມປອດໄພເພື່ອປ້ອງກັນຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ຖິ່ນ ອາໃສ ຂອງພວກມັນ. (ເຊັ່ນ: ບ່ອນເຮັດຮັງ ແລະ ພື້ນທີ່ຫາກິນ). ຕ້ອງສ້າງເຂດອະນຸລັກ ແລະ ເນື້ອທີ່ປ້ອງກັນໃຫ້ເໝາະ ສົມຕ າມຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ເອກະລັກຂອງ ຊັບພະຍາກອນ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ. ຕ້ອງ ຄວບຄຸມການລ່າສັດ , ການຫາປາ, ການໃສ່ແຮ້ວ ແລະ ການເກັບກູ້ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ .

6.2.1 ຕ້ອງປະເມີນ ການປາກົດມີຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ຖິ່ນອາໃສ ຂອງ ພວກມັນ (ເຊັ່ນ: ບ່ອນເຮັດຮັງ ແລະ ພື້ນທີ່ຫາກິນ) ໂດຍໃຫ້ມີຂໍ້ມູນທີ່ດີທີ່ສຸດ.

6.2.2 ບໍ່ຄວນຂຸດຄົ້ນ ຊະນິດພັນໄມ້ທ່ອນທີ່ອນຢູ່ໃນບັນຊີ ຊະນິດພັນທີ່ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ໄກ້ຈະ ສູນພັນບໍ່ວ່າທາງທ້ອງຖິ່ນກໍຄືທາງສາກົນ (ເຊັ່ນ: ບົດແນບທ້າຍ CITES 1, ບັນຊີ ອງປະເທດ).

6.2.3 ຄວນສ້າງ ເຂດອະນຸລັກ ແລະ ເນື້ອທີ່ປ້ອງກັນ ຫຼື ມາດຕະການປ້ອງກັນອື່ນໆໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ອີງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ສົມ ບຸນທາງວິຊາການ ເພື່ອປ້ອງກັນ ຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ຖິ່ນອາໄສຂອງພວກມັນ.

6.2.4 ຄວນໝາຍເຂດອະນຸລັກໄວ້ໃນແຜນທີ່ ແລະ ຖ້າເປັນໄປໄດ້ ກໍຄວນໝາຍທາງພາກພື້ນນຳ.

6.2.5 ຄວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວິທີການທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນໄລຍະດຳເນີນວຽກງານປ່າໄມ້ເພື່ອປ້ອງກັນເຂດອະນຸລັກ, ຊະນິດ ພັນທີ່ໄດ້ກຳນົດ ແລະ ຖິ່ນອາໄສຂອງພວກມັນ.

6.2.6 ຄວນຄວບຄຸມ ການລ່າສັດ, ການຫາປາ, ການໃສ່ແຮ້ວ ແລະ ການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງໃນປ່າ.

6.2.7 ບ່ອນທີ່ມີຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ໄກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ຖິ່ນອາໄສຂອງພວກມັນ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນນີ້ເພື່ອປ້ອງກັນຊັບພະຍາກອນເຫຼົ່ານີ້. ສາມາດນຳໃຊ້ກັບປ່າທີ່ໄດ້ຈັດທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ແລະ ມີຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ບໍ່ ໃຊ້ ຕົວວັດ 6.2.1- 6.2.5)

6.3 ຕ້ອງຮັກສາຄວາມສົມບູນ, ສິ່ງເສີມ ຫຼື ພື້ນຟູຄືນ ຄຸນຄ່າ ແລະ ບົດບາດທາງນິເວດວິທະຍາ ລວມມີ: a) ການສືບທອດ ແລະ ການຟື້ນຟູປ່າ

b) ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊະນິດພັນ ແລະ ລະບົບນິເວດວິທະຍາ

c) ຮອບວຽນທາງທຳມະຊາດ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ຜະລິດຕະຜົນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ

6.3.1 ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງມີຂໍ້ມູນສະເພາະເຂດ ຫຼື ມີຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ວິເຄາະ ແລະ ຈັດພິມແລ້ວກ່ຽວກັບລະບົບນິເວດວິທະຍາຂອງປ່າໄມ້ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ໂດຍອີງໃສ່:

- ການສືບທອດ ແລະ ການຟື້ນຟູປ່າ;
- ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊະນິດພັນ ແລະ ລະບົບນິເວດວິທະຍາ;
- ວົງຈອນທຳມະຊາດ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ ຜະລິດຕະຜົນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາປ່າໄມ້.

6.3.2 ລະບົບຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕ້ອງຮັກສາ, ສິ່ງເສີມ ຫຼື ພື້ນຟູຄືນ ຄຸນຄ່າ ແລະ ບົດບາດທາງນິເວດ ວິທະຍາຂອງ ເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ອີງຕາມຂໍ້ມູນໃນ 6.3.1. ລະບົບຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຈະລວມມີ:

- ການປະຕິບັດທາງວະນະວັດວິທະຍາ ແລະ ການຈັດສັນອື່ນໆທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ການສືບທອດ, ຄວາມ ຫຼາກຫຼາຍ, ໂຄງສ້າງ, ແລະ ບົດບາດຂອງລະບົບນິເວດປ່າໄມ້.
- ບ່ອນທີ່ເໝາະສົມ, ຕ້ອງມີໂຄງການຟື້ນຟູເຂດຊຸດໂຊມ

- ຕ້ອງອາໄສການສືບພັນທຳມະຊາດ, ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນກໍປຸກເສີມ ຫຼື ການຟື້ນຟູທຽມຈະສົ່ງເສີມ ຫຼື ຟື້ນຟູຄືນຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານ ພັນທຸກຳ, ຊະນິດພັນ ແລະ ລະບົບນິເວດວິທະຍາ

6.4 ຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງລະບົບນິເວດທີ່ມີຢູ່ໃນຂົງເຂດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນໃຫ້ ຢູ່ໃນສະພາບເດີມຂອງມັນ ແລະ ໝາຍເຂົ້າໃນແຜນທີ່ໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການດຳເນີນງານ ແລະ ເອກະ ລັກຂອງ ຊັບພະຍາກອນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ.

6.4.1 ຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງລະບົບນິເວດທີ່ມີຢູ່ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການ ປ້ອງກັນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເດີມຂອງມັນ ໂດຍ ອີງໃສ່ການກຳນົດເຂດນິເວດທີ່ສຳຄັນ ແລະ/ຫຼື ປຶກສາກັບຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງທາງສະພາບແວດລ້ອມ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ.

6.4.2 ໂດຍສົມທົບກັບຜູ້ຊຽວຊານ, ກິດຈະກຳຟື້ນຟູ ແລະ ປ້ອງກັນຕ້ອງໄດ້ກຳນົດ, ປະກອບເປັນເອກະສານ ອ້າງອີງ, ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

6.4.3 ບ່ອນທີ່ ຮູ້ໄດ້ ວ່າມີ ຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວ ແທນຂອງລະບົບນິເວດໃນເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ. ສິ່ງ ເຫຼົ່ານີ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປ້ອງກັນ. ສາມາດນຳໃຊ້ກັບ ປ່າທີ່ໄດ້ຈັດທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ແລະມີ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວ ວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້)

6.5 ຕ້ອງກະກຽມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບົດແນະນຳ ເພື່ອ: ຄວບຄຸ້ມ ການເຊາະເຈື່ອນ, ລຸດ ຜ່ອນຜົນເສຍຫາຍຂອງ ປ່າໄມ້ ໃນໄລຍະຂຸດຄົ້ນ, ສ້າງທາງ, ແລະ ການລົບກວນທາງກົນຈັກອື່ນໆ, ແລະ ເພື່ອປ້ອງກັນຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.

6.5.1 ກິຈະການປ່າໄມ້ທັງໝົດທີ່ມີທ່າແຮງທີ່ຈະເກີດຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມທາງລົບ (ດັ່ງທີ່ໄດ້ ກ່າວ ໃນ 6.1) ຕ້ອງມີບົດແນະນຳທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເພື່ອກຳນົດການປະຕິບັດການທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້ເຊິ່ງ ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ປ່າ ແລະ ທີ່ປຶກ ສາຕ້ອງໃຫ້ມີ.

6.5.2 ຕ້ອງສ້າງແຜນທີ່ ແລະ/ຫຼື ແຜນເຮັດວຽກ ໃນມາດຕາສ່ວນທີ່ສາມາດກວດກາການປ້ອງກັນ ແລະ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ດິນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ

6.5.3 ຕ້ອງກະກຽມແຜນທີ່ພູມສັນຖານກ່ອນການຂຸດຄົ້ນ ຫຼື ການສ້າງທາງຈະເກີດຂຶ້ນ.

6.5.4 ແຜນທີ່ພູມສັນຖານຕ້ອງລະບຸແຈ້ງເນື້ອທີ່ທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການຂຸດຄົ້ນທີ່ເຮັດໄດ້ທຸກລະດູ ຫຼື ພຽງແຕ່ ລະດູ ແລ້ງ, ແລະສະແດງໃຫ້ເຫັນທີ່ຕັ້ງ ຂອງເສັ້ນທາງຊອຍ (ທາງຊັກລາກ), ບ່ອນຍົກໄມ້ຂຶ້ນລົດ (ຫຼື ສະໜາມໄມ້), ເສັ້ນທາງລາກແກ່, ໂຄງສ້າງການລະບາຍນ້ຳ, ເຂດກັນຊົນ ແລະ ເນື້ອທີ່ອະນຸລັກ.

6.5.5 ຈັດຫາການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານຂອງໂຄງການ ແລະ ສັນຍາຈ້າງເພື່ອບັນລຸຕາມເງື່ອນໄຂບົດ ແນະນຳ.

6.5.6 ຕ້ອງຕິດຕາມການສ້າງເສັ້ນທາງ, ການບຸລະນະເສັ້ນທາງໃນປ່າແລະ ມາດຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

6.6 ລະບົບການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຕ້ອງສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ແລະ ການນໍາໃຊ້ວິທີການທີ່ບໍ່ແມ່ນທາງເຄມີ ສໍາລັບ ປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຕ້ອງພະຍາຍາມ ຫຼີກລ່ຽງການໃຊ້ຢາຂ້າສັດ ຕູພືດທີ່ເປັນເຄມີ. ຫ້າມນໍາໃຊ້ ຢາຂ້າສັດ ຕູ ພືດ ຊະນິດ 1A ແລະ 1B ລະບຸໂດຍອົງການອະນາໄມໂລກ, ຢາຂ້າສັດ ຕູພືດທີ່ເປັນພິດ ຫຼື ມີສານຕົກຄ້າງທີ່ ເຂັ້ມຊັ້ນ ແລະສະສົມໃນຕ່ອງໂສ້ ອາຫານເກີນປົກ ກະຕິ ຕະຫຼອດທັງ ຢາຂ້າສັດ ຕູພືດທີ່ເກືອດຫ້າມໂດຍຂໍ້ຕົກ ລົງ ຂອງສາກົນ. ຖ້າມີການນໍາໃຊ້, ກໍຕ້ອງໄດ້ມີອຸປະກອນ ແລະ ມີການການຝຶກ ອົບຮົມເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ ສຸຂະພາບ ແລະ ທາງສະພາບແວດ ລ້ອມ.

6.6.1 ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງນໍາໃຊ້ລະບົບ ະນະວັດ ,ການຄຸ້ມຄອງສັດ ຕູພືດແບບປະສົມປະສານ ແລະ ຍຸດທະສາດຄວບຄຸມພືດທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມນ້ອຍ.ຢາຂ້າສັດຕູພືດຈະນໍາໃຊ້ເມື່ອການຄຸ້ມຄອງທີ່ບໍ່ແມ່ນທາງ ເຄມີ ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນ ຫຼື ມີລາຄາແພງກວ່າ .

6.6.2 ຖ້າມີການນໍາໃຊ້ເຄມີ,ຕ້ອງນໍາໃຊ້ເງື່ອນໄຂດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ຕ້ອງມີການສໍາຫຼວດເບິ່ງທາດເຄມີ ແລະ ກວດກາລະອຽດໃນ ບ່ອນ ເກັບຮັກສາ ຫຼື ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກອື່ນໆຢ່າງມີຄວາມແມ້ນຢ່າ;
- ອົງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງເກັບຮັກສາເອກະສານຕ່າງໆກ່ຽວກັບທາດເຄມີໄວ້ ລວມມີ ຊື່ຂອງ ຜະລິດຕະພັນ, ສະຖານທີ່ ແລະວິທີການນໍາໃຊ້,ປະລິມານເຄມີທັງໝົດທີ່ນໍາໃຊ້ ແລະ ວັນທີນໍາ ໃຊ້.
- ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມວິທີການເກັບຮັກສາ, ການນໍາໃຊ້ (ນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ຖືກ ຕ້ອງ) ແລະ ການປະຕິບັດ ທີ່ ປອດໄພ; ແລະ
- ພະນັກງານ ແລະສັນຍາຈ້າງຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກ ອົບຮົມກ່ຽວກັບ ວິທີການເກັບຮັກສາ, ການນໍາໃຊ້ (ນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ຖືກຕ້ອງ) ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ປອດໄພ

6.6.3 ບໍ່ຄວນນໍາໃຊ້ ທາດເຄມີທີ່ຫ້າມໂດຍ FSC (FSCPOL30601) ຫຼື ບັນດາທາດເຄມີທີ່ຫ້າມໃຊ້ ໃນ ຢູໂລບ, ອາເມລິກາ ແລະ ປະເທດເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ,ຫຼື ອົງການອະນາໄມໂລກ ຊະນິດ 1A ແລະ 1B ແລະ ຢາຂ້າສັດຕູພືດໂຄຣຣິເນ ດ ໄຮໂດຼກາກບອນ. ຈະມີຂໍ້ຍົກເວັ້ນກໍຕໍ່ເມື່ອວ່າ ຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກອະນຸຍາດຈາກ FSC. ໃນກໍລະນີນັ້ນ, ໂ ຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງປະຕິບັດຕາມອັດຕາຄວາມເສຍຫາຍທີ່ໄດ້ຮັບຮອງແລ້ວ .

6.7 ທາດເຄມີ, ສິ່ງບັນຈຸ, ສິ່ງເສດເຫຼືອ ທີ່ບໍ່ແມ່ນອິນຊີວັດຖຸເປັນຂອງແຫຼວ ແລະ ຂອງແຂງ ລວມທັງ ນໍ້າມັນ ແລະເຊື້ອ ເພິງຕ້ອງຖືກຈັດການໃນລັກສະນະທີ່ເໝາະສົມທາງສະພາບແວດລ້ອມໃນສະຖານທີ່ນອກເຂດ.

6.7.1 ທາດເຄມີ, ສິ່ງບັນຈຸ, ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນຂອງແຫຼວ ແລະ ຂອງແຂງ ຕ້ອງຖືກຈັດການໃນເຂດນອສະ ຖານທີ່ຂອງເຂດດຳເນີນວຽກງານປ່າໄມ້ ແລະ ເຂດປຸງແຕ່ງໃນລັກສະນະຖືກກົດໝາຍ ແລະ ຖືກຕ້ອງທາງສະພາບແວດລ້ອມ.

6.8 ການນຳໃຊ້ຕົວຄວບຄຸມທາງຊີວະພາບ ຕ້ອງເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງ , ລຸດຜ່ອນ,ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຄວບຄຸມຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍຂອງຊາດ ແລະ ສິນທິສັນຍາທາງວິທະຍາສາດທີ່ຖືກຮັບຮອງແລ້ວທາງສາກົນ. ຫ້າມນຳໃຊ້ອິນຊີວັດຖຸທີ່ໄດ້ແປງພັນທຸກຳແລ້ວ (GMO).

6.8.1 ການນຳໃຊ້ສານຄວບຄຸມຊີວະພາບ ຕ້ອງເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງ , ລຸດຜ່ອນ,ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຄວບຄຸມຢ່າງເຄັ່ງຄັດ .

6.8.2 ຫ້າມນຳໃຊ້ອິນຊີວັດຖຸທີ່ໄດ້ແປງພັນທຸກຳແລ້ວ (GMO)

6.9 ການນຳໃຊ້ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ ຕ້ອງໄດ້ຄວບຄຸມຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາເປັນປະຈຳ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງຜົນກະທົບທາງນິເວດວິທະຍາທາງລົບ .

6.9.1 ບໍ່ຄວນສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ ແລະຕ້ອງມີການຄວບຄຸມຢ່າງລະມັດລະວັງ ຕົວຢ່າງ: ເມື່ອມີການນຳໃຊ້ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ ຕ້ອງແມ່ນເພື່ອຈຸດປະສົງສະເພາະ ແລະ ມີເຫດຜົນ(ເຊັ່ນ: ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັຖະບານ) ແລະຕ້ອງມີການຕິດຕາມກວດກາເບິ່ງຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມ.

6.9.2 ເມື່ອປູກຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ,ຕ້ອງມີມາດຕະການປ້ອງກັນການສືບພັນດວ້ ຍຕົວມັນເອງຢູ່ນອກເຂດສວນປູກ, ການຕາຍທີ່ຜິດປົກກະຕິ, ພະຍາດ, ການລະບາດຂອງແມງໄມ້ ຫຼື ຜົນກະທົບທາງ ສະພາບແວດລ້ອມໃນທາງລົບ.

6.10 ບໍ່ຄວນໃຫ້ມີການຫັນປ່ຽນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ ໄປເຮັດສວນປູກ ໄມ້ ຫຼື ໄປສູ່ຈຸດ ປະສົງອື່ນ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ ກໍລະນີ ທີ່ການຫັນປ່ຽນດັ່ງກ່າວແມ່ນເພື່ອ:

- a) ເຮັດພຽງແຕ່ສ່ວນນ້ອຍນຶ່ງ ຂອງເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ,ແລະ
- b) ບໍ່ແມ່ນຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າ ສູງຕໍ່ການອະນຸລັກ , ແລະ
- c) ຈະສາມາດໃຫ້ປະໂຫຍດແກ່ການອະນຸລັກໃນໄລຍະຍາວ,ໜັ້ນຄົງ ,ເພີ່ມເຕີມ ແລະ ເປັນແກ່ນສານ ຕໍ່ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງປ່າ

6.10.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າບໍ່ຄ່ວນຫັນປ່ຽນປ່າໄມ້, ຫຼື ຖິ່ນອາໄສທີ່ບໍ່ແມ່ນປ່າໄມ້ທີ່ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ບໍ່ແມ່ນປ່າໄມ້, ຍົກເວັ້ນແຕ່ການຫັນປ່ຽນຖືກຕາມເງື່ອນໄຂ 6.10.2 - 6.10.4.

6.10.2 ຖ້າມການຫັນປ່ຽນປ່າໄມ້ທຳມະຊາດມາເປັນປ່າປູກ, ຈະຕ້ອງບໍ່ເກີນ 5% ຂອງເຂດຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໃນໄລຍະ 5 ປີ (ເບິ່ງ FSC-DIR-20-007-ADV-10).

6.10.3 ຖ້າມີການຫັນປ່ຽນ, ຜູ້ຈັດສັນປ່າຕ້ອງສາທິດໃຫ້ເຫັນວ່າແຕ່ລະການຫັນປ່ຽນໄດ້ສ້າງປະໂຫຍດ ທາງ ການອະນຸລັກໃນໄລຍະຍາວຕໍ່ເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ .

6.10.4 ຖ້າມີການຫັນປ່ຽນ, ການປູກປ່າ ຫຼື ການນໍາໃຊ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນໃນທາງປ່າໄມ້ ບໍ່ຄວນຈະປ່ຽນແທນປ່າທີ່ ມີ ຄຸນຄ່າສູງທາງການອະນຸລັກ .

ຫຼັກການ #7: ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ

ຕ້ອງຂຽນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດ ຂອງການດໍາເນີນງານ, ຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດ ,ແລະປັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ໃຊ້ໄດ້. ຈຸດປະສົງໃນໄລຍະຍາວຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລະວິທີການທີ່ຈະບັນລຸຜົນສໍາ ເລັດຕ້ອງໄດ້ ກໍານົດໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ .

7.1 ສະໜອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລະເອກະສານອ້າງອີງເພື່ອສະນັບສະໜູນ:

- ກ) ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນ.
- ຂ) ອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທີ່ຈະຄຸ້ມຄອງ, ຂໍ້ຂອບເຂດທາງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການນໍາໃຊ້ ທີ່ ດິນ ແລະ ການເປັນເຈົ້າຂອງ, ເງື່ອນໄຂທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃນເຂດໃກ້ ຄຽງ.
- ຄ) ອະທິບາຍກ່ຽວກັບລະບົບວະນະວັດ ແລະ/ຫຼື ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໂດຍອີງໃສ່ ນິເວດວິທະຍາ ຂອງປ່າ ແລະ ຂໍ້ມູນໄດ້ຈາກການສໍາຫຼວດຊັບພະຍາກອນ.
- ງ) ເຫດຜົນໃນການກໍານົດ ອັດຕາ ການຂຸດຄົ້ນປະຈໍາປີ ແລະ ການເລືອກ ຊະນິດພັນ.
- ຈ) ການກໍານົດໃນການຕິດຕາມກວດກາການປ່ຽນແປງ ແລະ ການຈະເລີນເຕີບໂ ຕຂອງປ່າ .
- ສ) ການຮັກສາຄວາມປອດໄພດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຕ້ອງອີງໃສ່ການປະເມີນຜົນຕ່າງໆທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
- ຊ) ວາງແຜນສໍາລັບກໍານົດ ແລະ ປ້ອງກັນຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ໃກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ໄດ້ຮັບໄພຂົ່ມຂູ່.
- ຢ) ສ້າງແຜນທີ່ ອະທິບາຍເຖິງຖານຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ລວມມີເນື້ອທີ່ປ້ອງກັນ, ກິຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ໄດ້ ວາງແຜນໄວ້ແລ້ວ ແລະ ກຳມະສິດທີ່ດິນ.
- ດ) ອະທິບາຍ ແລະໃຫ້ເຫດຜົນ ກ່ຽວກັບເຕັກນິກການຂຸດ ຄົ້ນ ແລະອຸປະກອນທີ່ຈະນໍາໃຊ້.

7.1.1 ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ບົດແນບທ້າຍ ຫຼື ເອກະສານອ້າງອີງ ຕ້ອງລວມມີການນໍາສະເໜີອີງ ປະກອບ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ກ) ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນ.

- ຂ) ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທີ່ຈະຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ຂໍ້ຈຳກັດທາງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການເປັນເຈົ້າຂອງ, ເງື່ອນໄຂທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃນເຂດໃກ້ຄຽງ.
- ຄ) ອະທິບາຍກ່ຽວກັບລະບົບວະນະວັດ ແລະ/ຫຼື ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໂດຍອີງໃສ່ ນິເວດວິທະຍາ ຂອງປ່າແລະ ຂໍ້ມູນໄດ້ຈາກການສຳຫຼວດຊັບພະຍາກອນ.
- ງ) ອະທິບາຍ ແລະ ໃຫ້ເຫດຜົນ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ເຕັກ ນິກການຂຸດ ຄົ້ນຕ່າງໆ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້.
- ຈ) ອະທິບາຍ ແລະ ໃຫ້ເຫດຜົນກ່ຽວກັບການກຳນົດເງື່ອນໄຂການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ເຫດຜົນທາງວະນະວັດ ວິທະຍາແລະທາງນິເວດວິທະຍາເຊັ່ນ: ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນປ່າໄມ້ສະເພາະ ເຂດ ຫຼື ຂໍ້ມູນທາງວະນະວັດ ແລະ ນິເວດວິທະຍາຂອງປ່າໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ .
- ສ) ອັດຕາການຂຸດຄົ້ນຜະລິດຕະພັນປ່າ (ໄມ້ທ່ອ ນ ຫຼື ເ ຄື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້) ແລະ ການຄັດ ເລືອກຊະນິດພັນ ລວມທັງ ການໃຫ້ເຫດຜົນ.
- ຊ) ມາດຕະການເພື່ອກຳນົດ ແລະ ປ້ອງກັນຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ, ໃກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ໄດ້ຮັບ ໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ/ຫຼື ຖືກອາໄສຂອງພວກມັນ.
- ຍ) ແຜນທີ່ ອະທິບາຍເຖິງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ລວມມີ ປະເພດປ່າ , ສາຍນ້ຳ, ຄູ່ມ/ດອນ, ເສັ້ນທາງ, ສະໜາມໄມ້ ແລະ ເຂດປຸງແຕ່ງ, ເຂດປ້ອງກັນ, ຊັບພະຍາກອນທາງວັດທະນະທຳ ຫຼື ທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ເປັນເອກະລັກ ແລະ ກິດຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ແລ້ວ .
- ດ) ການຮັກສາຄວາມປອດໄພດ້ານສິ່ງ ແວດລ້ອມຕ້ອງອີງໃສ່ການປະເມີນຜົນຕ່າງໆທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (ເບິ່ງ ມາດຖານ 6.1), ແລະ
- ຕ) ແຜນຕິດຕາມກວດກາການປ່ຽນແປງ, ການຟື້ນຟູ ແລະ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ.

7.1.2 ຕ້ອງສຳຫຼວດການນຳໃຊ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງພວກມັນຕ້ອງ ໄດ້ພິຈາລະນາ ລະອຽດໃນຊ່ວງ ວາງແຜນ.

7.1.3 ແຜນທີ່ງ່າສະເໝີ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ພຽງພໍເພື່ອເປັນທິດໃນການດຳເນີນວຽກງານປ່າໄມ້(ເບິ່ງ ມາດຖານ 6.5)

7.1.4 ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ແຜນຂຸດຄົ້ນ ຫຼື ແຜນດຳເນີນ ງານປະຈຳປີທີ່ກ່ຽວພັນຕ້ອງໃຫ້ ພະນັກ ງານມີໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນປ່າ (ໃນສະໜາມ).

7.1.5 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້). ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ພິມອອກ ຕ້ອງລວມມີ:

- ກ) ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ;
- ຂ) ການພັນລະນາສະພາບປ່າໄມ້;
- ຄ) ວິທີທີ່ຈະບັນລຸຈຸດປະສົງ, ວິທີການຂຸດຄົ້ນ, ແລະ ວະນະວັດວິທະຍາ (ການຕັດກ້ຽງ, ການຕັດເລືອກເພີ້ນ, ການຕັດສາງ) ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ .
- ງ) ລະດັບການຂຸດຄົ້ນທີ່ຍືນຍົງ (ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບມາດຖານ FSC 5.6)
- ຈ) ຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ/ສະພາບແວດລ້ອມ ຂອງແຜນການ,
- ສ) ການອະນຸລັກ ຊະນິດພັນທີ່ຫາຍາກ ແລະ ມີຄຸນຄ່າໃນການອະນຸລັກສູງ,
- ຊ) ແຜນທີ່ປ່າທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຂດປ້ອງກັນ,ເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ແລ້ວແລະກຳມະສິດທີ່ດິນ,
- ຍ) ໄລຍະຂອງແຜນການ.

7.2 ແຜນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການທົບທວນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອນຳເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນ ແລະຂໍ້ມູນທາງວິຊາການ ແລະວິທະຍາສາດໃໝ່ໆເຂົ້ານຳ ຕະຫຼອດທັງ ເພື່ອຕອບຮັບການປ່ຽນແປງທາງ ດ້ານສິ່ງ ແວດ ລ້ອມ, ເສຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ.

7.2.1 ຕ້ອງມີຄວາມຖືກຕ້ອງທາງວິຊາການ ແລະ ຕາຕະລາງເວລາທີ່ ຍືດຢູ່ນໄດ້ທາງການເງິນເພື່ອການ ທົບທວນ /ດັດປັບແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

7.2.2 ການທົບທວນ ຫຼື ດັດປັບ ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ (ແລະ/ຫຼື ແຜນດຳເນີນງານປະຈຳປີ)ຕ້ອງມີ ເປັນໄລຍະ.

7.2.3 ການທົບທວນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງນຳເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນແລະຂໍ້ມູນ ທາງວິຊາການແລະວິທະຍາສາດໃໝ່ໆອີງຕາມການປ່ຽນແປງທາງດ້ານສິ່ງ ແວດລ້ອມ, ເສຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ.

7.2.4 ຕ້ອງທົບທວນແລະປັບປຸງຂໍ້ມູນຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຢ່າງນ້ອຍທຸກໆ5ປີ. ຖ້າຈຳເປັນ, ຕ້ອງນຳເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນເຂົ້າເພື່ອວາງແຜນແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃນຕໍ່ໜ້າ. ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າແລະຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ(ໝາຍເຫດ:ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້).

7.3 ກຳມະກອນປ່າໄມ້ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການຝຶກ ອົບຮົມ ແລະ ການຊີ້ນຳ ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງ.

7.3.1 ຕ້ອງມີຫຼັກການການຝຶກອົບຮົມຂອງກຳມະກອນປ່າໄມ້ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງ. ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ.

7.3.2 ສໍາລັບໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຂະໜາດໃຫຍ່, ຕ້ອງມີເອກະສານອ້າງອີງ ສໍາລັບແຜນຝຶກອົບ
ຮົມພະນັກງານ ແລະ ກໍາມະກອນປ່າໄມ້ທີ່ກ່ຽວພັນກັບແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

7.4 ເຖິງວ່າຈະນັບຖືຂໍ້ມູນເປັນຄວາມລັບກໍຕາມ, ແຕ່ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງໃຫ້ມີບົດສະຫຼຸບກ່ຽວກັບອົງປະກອບ
ພື້ນຖານຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງໃຫ້ສາທາລະນະ, ລວມທັງອັນທີ່ລວມຢູ່ໃນມາດຖານ 7.1 ນໍາ.

7.4.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຕ້ອງໃຫ້ມີບົດສະຫຼຸບກ່ຽວກັບອົງປະກອບ ພື້ນຖານຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມ
ຄອງ ໃຫ້ສາທາລະນະ, ລວມທັງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບອົງປະກອບ ຕ່າງໆຢູ່ໃນມາດຖານ 7.1.

7.4.2 ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍ
ເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້). ຕໍ່ກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງໃຫ້ມີຂໍ້ມູນຂອງແຜນຈັດສັນ
ຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວພັນຕໍ່ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊຶ່ງຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ (ເຊັ່ນ: ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນໃກ້ຄຽງ
ເປັນຕົ້ນ).

ຫຼັກການ # 8: ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ

ຕ້ອງດໍາເນີນການຕິດຕາມກວດກາໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອປະເມີນເງື່ອນ
ໄຂ ຂອງປ່າ, ຜົນຜະລິດຂອງປ່າ, ແຫລ່ງ ທີ່ມາຂອງໄມ້, ກິຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
ແລະ ທາງສັງຄົມ.

8.1 ຄວາມຖີ່ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການຕິດຕາມກວດກາຕ້ອງພິຈາລະນາຕາມຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດ
ຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕະຫຼອດທັງ ຄວາມບອບບາງ ແລະ ຄວາມສັບ ຊ້ອນສໍາພັນ ຂອງສະພາບແວດ ລ້ອມທີ່ຖືກ
ຜົນກະທົບ. ແນວທາງການຕິດຕາມກວດກາຄວນຈະສອດຄ່ອງແລະ ສາມາດເຮັດຄືນໄດ້ ຕະຫຼອດ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້
ສາມາດປຽບທຽບໄດ້ ລະຫວ່າງຜົນ ແລະ ການປະເມີນການປ່ຽນແປງ.

8.1.1 ອີງຕາມແນວທາງທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ສາມາດເຮັດຄືນໄດ້, ຕ້ອງໃຫ້ມີແຜນການ ແລະ ການອອກ ແບບ
ສໍາລັບ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການລາຍງານເປັນໄລຍະ.

8.1.2 ຄວາມຖີ່ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງການຕິດຕາມກວດກາຕ້ອງອີງໃສ່ ຂະໜາດ ແລະ ຄວາມສັບຊ້ອນ ຂອງ
ການປະຕິບັດງານ ແລະ ຄວາມບອບບາງຂອງ ຊັບພະຍາກອນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

8.1.3 ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍ
ເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງດໍາເນີນການຕິດຕາມ ກວດກາຢ່າງເປັນປົກກະຕິ
ໃນການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການຟື້ນຟູປ່າ .

8.2 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຄວນປະກອບດ້ວຍການຄົ້ນຄວ້າແລະການເກັບກຳຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ຈຳເປັນໃນການຕິດຕາມກວດກາຕາມຕົວຊີ້ບອກລຸ່ມນີ້:

- ກ) ຜົນຜະລິດຂອງຜະລິດຕະພັນປ່າທັງໝົດທີ່ໄດ້ຊຸດຄົ້ນ.
- ຂ) ອັດຕາການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ການສືບພັນ ແລະສະພາບປ່າ .
- ຄ) ໂຄງປະກອບຂອງປ່າ ແລະ ການປ່ຽນແປງທີ່ສັງເກດໄດ້ ໃນ ພືດ ແລະ ສັດ.
- ງ) ຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ທາງສັງຄົມໃນການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານປ່າໄມ້ອື່ນໆ.
- ຈ) ມູນຄ່າ , ຜະລິດຕະຜົນ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້.

8.2.1 ແຜນຕິດຕາມກວດກາຈະຕ້ອງຖືກຕ້ອງຕາມວິຊາການແລະສາມາດກຳນົດ/ອະທິບາຍການປ່ຽນແປງທີ່ສັງເກດໄດ້ໃນສະພາບຕ່າງໆໃນເລື່ອງຂອງ:

- ວະນະວັດວິທະຍາ (ອັດຕາການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ສະພາບປ່າ ແລະການສືບພັນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນລະບົບສຳຫຼວດປ່າແບບຕໍ່ເນື່ອງທີ່ເໝາະສົມ),
- ການຊຸດຄົ້ນທາງການຄ້າ ລວມທັງ ເຄື່ອງປ່າຂອງ ດົງ ;
- ສະພາບແວດລ້ອມ (ການປ່ຽນແປງທາງສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ ພືດ, ສັດ , ຊັບພະຍາກອນ ດິນ ແລະນ້ຳ) (ການລະບາດຂອງສັດ ຕູພືດ, ຊະນິດພັນທີ່ຄຸກຄາມ, ເຂດສ້າງຮັງຂອງຊະນິດ ພັນນິກທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ);
- ລັກສະນະທາງເສຖະກິດ-ສັງຄົມ (ມູນຄ່າການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ, ຜົນຜະລິດຂອງປ່າ, ແລະ ການ ປ່ຽນແປງໃນການພົວ ພັນ ຫຼື ເງື່ອນໄຂ ຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ກຳມະກອນ, ອັດຕາການເກີດອຸບັດເຫດ) ແລະ;
- ລັກສະນະຂອງປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງແກ່ ການອະນຸລັກທີ່ໄດ້ກຳນົດແລ້ວ.

8.2.2 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າແລະຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ

(ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ບັນທຶກຂໍ້ມູນ ຕ່າງໆທີ່ເປັນພື້ນຖານດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຈຳນວນຜະລິດຕະພັນທີ່ຊຸດຄົ້ນ;
- ການຕິດຕາມກວດກາປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງແກ່ການອະ ນຸລັກທີ່ໄດ້ກຳນົດແລ້ວຢ່າງປົກ ກະຕິ;
- ຊະນິດພັນຕ່າງໆທີ່ຄຸກຄາມ;
- ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ການສືບພັນຂອງຊະນິດພັນທີ່ໄດ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ;
- ການກວດກາຫຼັງການຊຸດຄົ້ນສຳລັບການເຊາະເຈື່ອນ ແລະ ການປະເມີນເນື້ອທີ່ໜ້າຕັດຂອງ ໄມ້ທີ່ ເຫຼືອ;
- ການສຳຫຼວດເປັນໄລຍະ (10 ປີ).

8.3 ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງສະໜອງ ລະບົບເອກະສານອ້າງອີງ ເພື່ອຊ່ວຍ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຍັງຍືນສາມາດຕິດຕາມແຕ່ລະຜົນຜະລິດປ່າຈາກແຫຼ່ງເດີມທີ່ມັນມາ, ຂະບວນການດັ່ງກ່າວເອີ້ນວ່າ “ການຍັງຍືນແຫຼ່ງທີ່ມາ”.

8.3.1 ຕ້ອງມີຂໍ້ມູນບໍລິມາດໄມ້ ແລະ ແຫລ່ງ ທີ່ມາ ກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນປ່າທີ່ໄດ້ຊຸດຄົ້ນ (ເຊັ່ນ: ວັດ ແທກ, ສໍາຫຼວດ ແລະ ຈັດຂະໜາດ) ໃນປ່າ , ໃນການຂົນສົ່ງ , ໃນສະໜາມໄມ້, ແລະ ສູນກາງປຸງແຕ່ງທີ່ຄວບຄຸມໂດຍ ໂຄງການຈັດສັນ ຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ (ບໍ່ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ສໍາລັບ SLIMFs).

8.3.2 ໃບແຈ້ງລາຄາຂາຍ ແລະ ເອກະສານອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຂາຍຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ຢັ້ງຢືນຕ້ອງ ໃຫ້ ມີ ລະຫັດຢັ້ງຢືນແຫລ່ງທີ່ມາໃນຮູບແບບທີ່ຖືກ ຕ້ອງ (ເຊັ່ນ:(e.g. SWFM/COCXXXX)).

8.3.3 ຕ້ອງສາມາດຈໍາແນກຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ຢັ້ງຢືນໄດ້ງ່າຍ ຈາກຜະລິດຕະພັນທີ່ບໍ່ໄດ້ຢັ້ງຢືນ ໂດຍການ ໝາຍ ຫຼື ຕິດສະຫຼາກ, ການເກັບຮັກສາເອກະສານຕ່າງໆ, ແລະ ໃບແຈ້ງລາຄາທີ່ມາກັບສິນຄ້າຈົນເຖິງຈຸດຂາຍ (ເຊັ່ນ: ຈົນ ເຖິງ”ປະຕູປ່າ”).

8.3.4 ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ບໍ່ ນໍາໃຊ້ຕົວວັດ 8.3.1 ແລະ 8.3.3): ຕ້ອງມີລະບົບເອກະສານຕ່າງໆເພື່ອຊ່ວຍໃນການຕິດຕາມຜະລິດຕະພັນ ຈາກປ່າຫາປະຕູປ່າໄດ້ ດ້ງ່າຍ.

8.4 ນໍາເອົາຜົນຂອງການຕິດຕາມກວດກາເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແລະໃນການທົບທວນຄືນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

8.4.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າໄດ້ນໍາເອົາຜົນຂອງການຕິດຕາມກວດກາເຂົ້າ ໃນ ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ແລ້ວ (ສໍາລັບ SLIMF ໃຫ້ເບິ່ງມາດຖານ 7.2).

8.5 ເຖິງວ່າຈະນັບຖືຄວາມລັບຂອງຂໍ້ມູນກໍຕາມ, ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງໄດ້ມີບົດສະຫຼຸບຜົນຂອງຕົວວັດໃນ ການຕິດຕາມກວດກາ ລວມທັງຕົວວັດໃນຂໍ້ 8.2.

8.5.1 ສໍາລັບການດໍາເນີນງານຂະໜາດໃຫຍ່, ຕ້ອງນໍາເອົາຜົນຂອງການຕິດຕາມກວດກາເຂົ້າໃນບົດສະຫຼຸບ ຕ່າງໆໃຫ້ ມີຢູ່ທົ່ວໄປ.

8.5.2 ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດ ກາງເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ຕໍ່ກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງໃຫ້ມີຂໍ້ ມູນຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວພັນ ນັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊຶ່ງຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ (ເຊັ່ນ: ເຈົ້າຂ ອງທີ່ດິນໃກ້ຄຽງເປັນຕົ້ນ).

ຫຼັກການ # 9: ການບຸລະນະຮັກສາປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານອະນຸລັກ (HCVF)

ບັນດາກິດຈະກຳສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ ຕ້ອງຮັກສາ ແລະ ສົ່ງເສີມ ຄຸນສົມ ບັດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດປ່າດັ່ງກ່າວ. ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານອະນຸລັກ ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາໃນແນວທາງປ້ອງ ກັນລ່ວງໜ້າ .

9.1 ການປະເມີນຜົນເພື່ອກຳນົດການ ພິຈາລະນາ ການປາກົດຂອງ ຄຸນສົມ ບັດຕ່າງໆທີ່ມີໃນປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງ ດ້ານ ການອະນຸລັກຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດ, ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດໃນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

9.1.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງດຳເນີນການປະເມີນຜົນເພື່ອກຳນົດປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານ ການ ອະນຸລັກ. ການປະເມີນດັ່ງກ່າວລວມມີ:

- ການປຶກສາຫາລື ໂດຍນຳໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນຂອງການອະນຸລັກ ແລະ ແຜນທີ່ຕ່າງໆ;
- ພິຈາລະນາ ບົ່ງຂໍ້ມູນມື້ໜຶ່ງ ຫຼື ຂໍ້ມູນມື້ສອງທີ່ໄດ້ຈາກ ການສຳຫຼວດປ່າ ໃນເຂດປ່າ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໂດຍ ພະນັກງານໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ , ທີ່ປຶກ ສາ ຫຼື ຜູ້ຊີ້ນຳ;
- ສຳພາດຜູ້ຊຽງ ວຊານທາງຊີວະວິທະຍາ/ສະພາບແວດລ້ອມ, ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ /ພື້ນເມືອງ , ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ຜູ້ອື່ນໆ;
- ບັນດາເອກະສານກ່ຽວກັບໄພຂົ່ມຂູ່ ປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ;ແລະ ;
- ຖ້າມີໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ;ຕ້ອງກຳ ນົດກາຈິ ະກຳເພື່ອແກ້ໄຂໄພຂົ່ມຂູ່ດັ່ງກ່າວ.

9.1.2 ສຳລັບກິດຈະການຂະໜາດໃຫຍ່, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງ:

- ນຳເອົາຜົນຂອງການປະເມີນຜົນປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ ໃຫ້ເປັນລາຍລັກ ອັກສອນ; ຊຶ່ງກຳນົດຄຸນ ຄ່າທາງດ້ານການອະນຸລັກ; ຫຼື ປ່າທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານການອະນຸລັກ, ແລະ ສະເໜີຍຸດທ ະສາດໃນການປຶກ ປັກຮັກສາ; ແລະ ;
- ທົບທວນການປະເມີນຜົນ HCVF ທາງວິຊາການ, ເຮັດສະເພາະ ແລະ ສາມາດເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ໃຫ້ຄຳ ແນະນຳຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອແກ້ໄຂ ບັນດາໄພຂົ່ມຂູ່ໃນ HCVF ແລະ ການປ້ອງກັນ;
- ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີກິຈະກຳທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ເພື່ອແກ້ໄຂການປ້ອງກັນ HCVF/HCVs ແລະ/ຫຼື ການລຸດຜ່ອນ ໄພຂົ່ມຂູ່.

9.1.3 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ : ຕ້ອງໃຫ້ ມີ ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທາງສະພາບແວດລ້ອມ, ລັຖະບານ ຫຼື ນັກວິທະຍາສາດ ເພື່ອກຳນົດ HCVs ແລະ/ຫຼື HCVF. ຖ້າວ່າ HCVs ຫຼື HCVF ປາກົດມີໃນເຂດ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງມີຂັ້ນຕອນໃນການປ້ອງກັນຄຸນຄ່າ ດັ່ງກ່າວ ແລະ/ຫຼື ລຸດຜ່ອນໄພ ຂົ່ມຂູ່ຕ່າງໆ.

9.2 ສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນ ທີ່ໄດ້ປຶກ ສາຫາລື ຕ້ອງເນັ້ນໃສ່ ຄຸນສົມ ບັດຂອງການອະນຸລັກ ແລະ ທາງ ເລືອກ ສຳລັບການບູລະນະຮັກສາໃນເຂດນັ້ນ.

9.2.1 ການປຶກສາຫາລື ຂອງ ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງສະຫຼຸບໂດຍຫຍໍ້ຢ່າງ ຈະ ແຈ້ງ ກ່ຽວກັບຄຸນ ສົມບັດຂອງ ການອະນຸລັກທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຕະຫຼອດທັງຍຸດທະສາດທີ່ໄດ້ ສະເໜີ ສຳ ລັບການປຶກປັກຮັກສາ ຫຼື ການລຸດ ຜ່ອນໄພຂົ່ມຂູ່ຕ່າງໆ.

9.2.2 ສໍາລັບກິດຈະການຂະໜາດໃຫຍ່, ການປຶກ ສາກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສໍາລັບ ການພັດທະນາຍຸດທະສາດ HCVF, ແລະ ການປະຕິບັດໃນການຕອບຮັບການປຶກ ສາດັ່ງກ່າວຕ້ອງເຮັດເປັນເອກະສານອ້າງອີງ.

9.3 ແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຄວນລວມເອົາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕະການສະເພາະເພື່ອຮັບປະກັນການປຶກປັກ ຮັກສາ ແລະ/ຫຼື ເສີມຂະຫຍາຍຄຸນສົມບັດຂອງການອະນຸລັກທີ່ນໍາໃຊ້ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງປ້ອງກັນລ່ວງໜ້າ. ມາດຕະການດັ່ງກ່າວເຫຼົ່ານີ້ຄວນຈະສັງລວມໄວ້ໃນບົດສັງລວມຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຢ່າງເປີດເຜີຍ.

9.3.1 ຖ້າ ມີ HCVF ຫຼື HCVs, ເອກະສານການວາງແຜນຕ້ອງສະໜອງຂໍ້ມູນສະເພາະເຂດ ຊຶ່ງອະທິບາຍ ເຖິງມາດຕະການທີ່ ນໍາໃຊ້ເພື່ອປ້ອງກັນ ຫຼື ພື້ນຟູຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ.

9.3.2 ມາດຕະການເພື່ອປ້ອງ ກັນ ຄຸນຄ່າ ຂອງ HCVF ຕ້ອງມີໃນເອກະສານຕ່າງໆທາງສາທາລະນະ ຫຼື ໃນບົດສັງລວມຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຂອງໂຄງການ.

9.4 ຕ້ອງດໍາເນີນການຕິດຕາມກວດກາປະຈໍາປີ ເພື່ອປະເມີນປະສິດທິຜົນ ຂອງມາດຕະການ ທີ່ນໍາໃຊ້ເພື່ອຮັກສາ ຫຼື ເສີມຂະຫຍາຍ ຄຸນສົມບັດຂອງການອະນຸລັກທີ່ນໍາໃຊ້.

9.4.1 ລະບົບການຕິດຕາມແບບຕໍ່ເນື່ອງກັບຄຸນຄ່າຂອງ HCVF ຕ້ອງສັງລວມໄວ້ໃນວິທີການລາຍງານ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການວາງແຜນ ຂອງ ໂຄງການ.

ຫຼັກການ # 10: ການປູກປ່າ

ການປູກປ່າຕ້ອງໄດ້ວາງແຜນ ແລະ ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ແລະ ມາດຖານ 1-9, ແລະ ຫຼັກການ 10 ແລະ ມາດຖານຂອງມັນ. ເມື່ອປ່າປູກສາມາດສະໜອງປະໂຫຍດທາງເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ແລະ ສາມາດປະກອບສ່ວນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງໂລກ ຕໍ່ກັບ ຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້, ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຄົບຖ້ວນ, ລຸດຜ່ອນການກົດດັນຕໍ່, ແລະ ສິ່ງເສີມການພື້ນຟູ ແລະ ການອະນຸລັກປ່າທໍາມະຊາດ.

10.1 ຕ້ອງລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງ ໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ກ່ຽວກັບ ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າປູກ, ລວມທັງຈຸດປະສົງການອະນຸລັກປ່າທໍາມະຊາດ ແລະ ການພື້ນຟູປ່າ, ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການດັ່ງກ່າວ.

10.1.1 ຈຸດປະສົງຂອງການປູກປ່າໄມ້ຕ້ອງໃຫ້ລະອຽດໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ໂດຍມີການລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບການພົວພັນລະຫວ່າງການປູກປ່າໄມ້ແລະຄວາມເປັນຈິງທາງວະນະວັດວິທະຍາ, ເສດຖະກິດ ສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ (ເຊັ່ນ: ການອະນຸລັກແລະການພື້ນຟູປ່າໄມ້) ໃນຂົງເຂດນັ້ນ.

10.1.2 ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ສໍາລັບ ການອະນຸລັກ ປ່າທໍາມະຊາດ ແລະ ການພື້ນຟູຕ້ອງ ໄດ້ອະທິບາຍໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງລະອຽດ.

10.1.3 ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ໂດຍສະເພາະ ອັນທີ່ກ່ຽວພັນກັບການອະນຸລັກປ່າທຳມະຊາດ ແລະ ການຟື້ນຟູ ຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນກົດຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ.

10.2 ການວາງແຜນ ແລະ ການອອກແບບສວນປູກ ຕ້ອງເປັນການເສີມຂະຫຍາຍການປ້ອງກັນ, ການຟື້ນຟູ ແລະ ການອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນປ່າທຳມະຊາດ, ແລະ ບໍ່ເພີ່ມຄວາມກົດດັນໃຫ້ແກ່ປ່າທຳມະຊາດ. ຕ້ອງເບິ່ງເຂດເຊື່ອມຕໍ່ຂອງສັດປ່າ, ເຂດແຫລ່ງນ້ຳ ແລະ ປ່າເປັນຍອມ ທີ່ມີອາຍຸແຕ່ກວ່າ ກັນ ແລະ ຮອບວຽນຕັດພັນ ເຂົ້າໃນການວາງແຜນປູກປ່າ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບຂະໜາດຂອງການປະຕິບັດງານ. ຂະໜາດ ແລະ ຜັງຂອງ ດອນປູກປ່າຕ້ອງໃຫ້ກົມກຽວກັບຕົວແບບຂອງປ່າໄມ້ທີ່ພົບເຫັນຕາມທິວທັດທຳມະຊາດຢູ່ເຂດນັ້ນ .

10.2.1 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງສາທິດໃຫ້ເຫັນຈາກການກະທຳທີ່ຜູກ ມັດເພື່ອປ້ອງກັນ, ຟື້ນຟູ ແລະ ອະນຸລັກເນື້ອທີ່ທີ່ສຳຄັນຂອງປ່າທຳມະຊາດໃນເຂດທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງ.

10.2.2 ຕ້ອງສ້າງເຂດກັນຊົນຕາມແຫລ່ງນ້ຳ ແລະ ອ້ອມຮອບອ່າງນ້ຳ ອີງຕາມການປະຕິບັດທາງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ດີທີ່ສຸດໃນຂົງເຂດຫຼືຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ກົດໝາຍຂອງທ້ອງຖິ່ນ. ຕ້ອງສະແດງເຂດກັນຊົນໃນແຜນທີ່ນຳດ້ວຍ.

10.2.3 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຕ້ອງສ້າງຖິ່ນອາໄສ ແລະ ເຂດເຊື່ອມຕໍ່ຂອງສັດ ປ່າ ໃຫ້ມີທີ່ຕັ້ງຢ່າງເໝາະສົມຕາມເນື້ອທີ່ປ່າປູກໂດຍປົກ ສາກັບຊ່ຽວຊານຕ່າງໆ.

10.2.4 ຕ້ອງອອກແບບການປູກປ່າເພື່ອຮັກສາ ຫຼື ເສີມຂະຫຍາຍລັກສະນະຂອງທັດສະນີຍະພາບທີ່ເຫັນໄດ້ (ເຊັ່ນ: ການອອກແບບຕ້ອງຂຶ້ນກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມລະອຽດຂອງຮູບແບບທາງທຳມະຊາດຂອງລະບົບ ການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການປູກ ແລະ ການລົບກວນໃນຂົງເຂດນັ້ນ).

10.3 ຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນອົງປະກອບຂອງປ່າປູກແມ່ນຕ້ອງການທີ່ສຸດເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍຄວາມໝັ້ນຄົງທາງເສຖະກິດ, ທາງສັງຄົມ ແລະ ທາງນິເວດວິທະຍາ. ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດັ່ງກ່າວ ອາດລວມເອົາຂະໜາດ ແລະ ການກະຈາຍເປັນໄລຍະຂອງເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ພາຍໃນ ທັດສະນີຍະພາບຕ່າງໆ, ອົງປະກອບຂອງຊະນິດ ພັນທາງຈຳນວນ ແລະ ທາງພັນທຸກຳ, ໂຄງສ້າງ ແລະ ຂັ້ນອາຍຸ.

10.3.1 ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າປູກຕ້ອງຮັກສາ ແລະ/ຫຼື ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງທັດສະນີຍະພາບໂດຍເຮັດໃຫ້ຮູບຮ່າງ ແລະ ຂະໜາດຂອງສວນປູກ , ຊະນິດພັນ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງພັນທຸກຳ, ໂຄງສ້າງ ແລະ ຂັ້ນອາຍຸ ແຕ່ກວ່າກັນໄປ.

10.3.2 ຕ້ອງເນັ້ນໜັກໃສ່ການປູກ ແລະ/ຫຼື ການຄົ້ນຄວ້າໃນທາງປະຕິບັດກ່ຽວກັບຊະນິດພັນໄມ້ທີ່ເປັນພັນພື້ນເມືອງໃນຂົງເຂດ (ໝາຍເຫດ: ໃຫ້ເບິ່ງ ມາດຖານ 6.4 ແລະ 6.10).

10.4 ການຄັດເລືອກຊະນິດພັນທີ່ຈະປູກຕ້ອງຂຶ້ນກັບຄວາມເໝາະສົມຂອງສະຖານທີ່ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມຕໍ່ປະສົງ ຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ. ເພື່ອ ເສີມຂະຫຍາຍ ການອະນຸລັກ ຊີວະນາໆພັນ, ການປູກຊະນິດພັນພື້ນເມືອງ ແລະ ການຟື້ນຟູລະບົບນິເວດວິທະຍາທີ່ເຊື່ອມໂຊມແມ່ນເໝາະສົມກ່ວາຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ. ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ, ຊຶ່ງຈະນຳໃຊ້ເມື່ອ ຄຸນສົມ ບັດຂອງມັນ

ດີກ່ວາຊະນິດພັນພື້ນເມືອງ, ຕ້ອງຕິດຕາມກວດກາຢ່າງລະມັດລະວັງເພື່ອກວດ ກາເບິ່ງການຕາຍທີ່ຜິດປົກກະຕິ, ພະຍາດ, ຫຼື ການລະບາດຂອງແມງໄມ້ ແລະ ຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມໃນທາງລົບ .

10.4.1 ຊະນິດພັນທີ່ຈະປູກຕ້ອງເລືອກຕາມຄວາມເໝາະສົມຕໍ່ເງື່ອນໄຂຂອງພື້ນທີ່ (ດິນ,ພູມສັນຖານ ແລະ ລົມພ້າອາກາດ) ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ.

10.4.2 ເມື່ອໄດ້ເລືອກຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ຕ້ອງ ອະທິບາຍເຫດຜົນຢ່າງຈະແຈ້ງ ໃນ ການຄັດເລືອກນີ້ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄຸນສົມ ບັດຂອງມັນດີກ່ວາຊະນິດພັນພື້ນເມືອງ.

10.4.3 ບໍ່ຄວນປູກໄມ້ຊະນິດພັນໃດນຶ່ງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຈົນກ່ວາວ່າການທົດສອບ ແລະ/ຫຼື ປະສົບການ ໄດ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ພວກມັນ ສາມາດປັບຕົວທາງນິເວດວິທະຍາເຂົ້າກັບເນື້ອທີ່ ແລະ ລັກສະນະຄຸກຄາມ (ແຜ່ກະຈາຍ)ຂອງມັນ ສາມາດຄວບຄຸມໄດ້.

10.4.4 ເມື່ອປູກໄມ້ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນຕ້ອງປະກອບເອກະສານອ້າງອີງກ່ຽວກັບມາດຕະການສະເພາະເພື່ອ ປ້ອງກັນການສືບພັນແບບຕໍ່ເນື່ອງຢູ່ນອກເນື້ອທີ່ສວນປູກ, ການຕາຍທີ່ຜິດປົກກະຕິ, ພະຍາດ ,ການລະບາດຂອງ ແມງໄມ້ ແລະ ຜົນກະທົບທາງສະພາບແວດລ້ອມໃນທາງລົບ.

10.5 ຕ້ອງແບ່ງສັດສ່ວນເຂດຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໃຫ້ເໝາະສົມກັບຂະໜາດຂອງປ່າປູກ ແລະພິຈາລະນາ ຕາມມາດຖານ ຂອງພາກພື້ນ ເພື່ອພື້ນຟູພື້ນທີ່ໃຫ້ປົກຄຸມດ້ວຍປ່າທຳມະຊາດ.

10.5.1 ບັນດາຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງລະບົບນິເວດທຳມະຊາດທີ່ມີຢູ່ຕ້ອງໄດ້ປົກປັກຮັກສາຫຼືພື້ນຟູ ສະພາບທາງ ທຳມະຊາດຂອງມັນ ອີງຕາມການກຳນົດເຂດຊີວະວິທະຍາທີ່ສຳຄັນ, ການປົກສາກັບ ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ. (ໝາຍເຫດ: ເບິ່ງມາດຖານ 6.4 ຕື່ມ).

10.5.2 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ ເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍ ເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ການອອກແບບປູກປ່າ ແລະ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງປົກປັກຮັກສາ ຄຸນຄ່າ ທາງນິເວດ ວິທະຍາ,ໂດຍສະເພາະໃນເຂດອອ້ ມຮອບຈຸດ ດັ່ນຂອງ ການອະນຸລັກ ຫຼື ເນື້ອທີ່ປ້ອງກັນ.

10.6 ຕ້ອງດຳເນີນມາດຕະການເພື່ອຮັກສາ ຫຼື ປັບປຸງ ໂຄງສ້າງຂອງດິນ,ຄວາມອຸດົມສົມບູນ, ແລະ ຊີວະພາບ. ເຕັກນິກ ແລະ ອັດຕາການຂຸດຄົ້ນ, ການບູລະນະ ແລະ ການສ້າງທາງ, ແລະ ການຄັດເລືອກຊະນິດພັນບໍ່ຄວນສິ່ງ ຜົນໃຫ້ ດິນ ເຊື່ອມໂຊມໃນໄລຍະຍາວ ຫຼື ມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານນ້ຳ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ນ້ຳຫັ້ນເຫຈາກສາຍນ້ຳ ທີ່ເຄີຍໄຫຼ.

10.6.1 ຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການສະເພາະ ເພື່ອຮັກສາ ຫຼື ປັບ ປຸງດິນໃນເລື່ອງຂອງໂຄງສ້າງ,ຄວາມອຸດົມ ສົມບູນ ແລະ ຊີວະພາບ.

10.6.2 ການອອກແບບ ແລະ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າປູກບໍ່ ວນສິ່ງຜົນຕ່າງ ານເຊື່ອມໂຊມຂອງດິນ.

10.6.3 ກິຈະການປ່າໄມ້ບໍ່ຄວນເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບນໍ້າ ເຊື່ອມໂຊມ ຫຼື ສິ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ລະະບົບ ນໍ້າ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

10.6.4 ເມື່ອຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ ຊັບພະຍາກອນດິນ ຫຼື ນໍ້າໄດ້ຖືກກໍານດ, ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ຕ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຕ່າງໆເພື່ອລຸດ ຜ່ອນ ຫຼື ກໍາຈັດຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ.

10.7 ຕ້ອງດໍາເນີນ ມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ລຸດຜ່ອນ ການລະບາດຂອງສັດ ຕູພິດ, ພະຍາດ, ໄຟ ແລະ ການນໍາພຶດຄຸກຄາມເຂົ້າມາ. ການຄຸ້ມຄອງສັດຕູພິດແ ບບ ປະສົມປະສານຕ້ອງມີໃນແຜນ ຄຸ້ມຄອງ, ໂດຍອາໄສ ການປ້ອງກັນ ແ ລະ ວິທີການຄວບຄຸມທາງ ຊີວະພາບ ຫຼາຍກ່ວາຈະໃຊ້ ປຸ່ຍ ແລະ ຢາຂ້າສັດຕູພິດທາງເຄມີ. ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າປຸກຕ້ອງ ພະຍາຍາມອອກຫ່າງຈາກປຸ້ ແລະ ຢາຂ້າສັດຕູພິດທາງເຄມີ, ລວມທັງການນໍາໃຊ້ພວກມັນໃນສວນກ້າ . ການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ໄດ້ສັງລວມໄວ້ແລ້ວໃນມາດຖານ 6.6 ແລະ 6.7.

10.7.1 ຕ້ອງດໍາເນີນມາດຕະການຕ່າງໆໃນປ່າເພື່ອປ້ອງກັນການລະບາດຂອງສັດຕູພິດ, ພະຍາດ, ໄຟ ແລະ ການນໍາພຶດ ຄຸກຄາມເຂົ້າມາ.

10.7.2 ແຜນການຕ້ອງໃຫ້ມີ ການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມໄຟປ່າ .

10.7.3 ຕ້ອງມີແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງສັດ ຕູພິດແບບປະສົມປະສານ ທີ່ສາມາດຈໍາແນກສັດຕູພິດ, ການບາດ ເຈັບຂອງພຶດທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ການປະຕິບັດການເບື້ອງຕົ້ນ, ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂໄພຂົ່ມຂູ່ທີ່ສາມາດເລືອກໄດ້.

10.7.4 ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງມີນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດ ເພື່ອລຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ ປຸ່ຍ ແລະ ຢາຂ້າສັດຕູ ພິດທາງເຄມີ.

10.8 ການຕິດຕາມກວດກາການປຸກປ່າທີ່ເໝາະສົມກັບຂະໜາດ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງການປະຕິບັດງານ, ຕ້ອງລວມ ເອົາການປະເມີນຜົນປົກ ກະຕິຕໍ່ທໍາແຮງຂອງຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ທາງນິເວດວິທະຍາໃນເຂດ ແລະນອກເຂດ, (ເຊັ່ນ: ການສືບພັນທໍາມະຊາດ,ຜົນກະທົບຕໍ່ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ, ແລະຜົນກະທົບຕໍ່ ວາມເປັນຢູ່ ຂອງສັງ ຄົມ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງທ້ອງຖິ່ນ), ນອກຈາກນີ້ ຍັງແມ່ນທໍາແຮງທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ອົງປະກອບຕ່າງໆທີ່ເນັ້ນໜັກໃນ ຫຼັກການ 8,6 ແລະ 4. ບໍ່ຄວນປຸກໄມ້ຊະນິດພັນໃດນຶ່ງໃນເນື້ອທີ່ ຂະໜາດໃຫຍ່ຈົນກ່ວາການທົດລອງທາງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ/ຫຼື ປະສົບການໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຊະນິດພັນເຫລົ່ານັ້ນ ໄດ້ປັບຕົວທາງນິເວດວິທະຍາໃນພື້ນທີ່ແລ້ວ, ບໍ່ໄດ້ຄຸກຄາມ(ແຜ່ ກະຈາຍ), ແລະບໍ່ມີຜົນກະທົບທາງນິເວດວິທະຍາທາງລົບ. ຈົ່ງເອົາໃຈໃສ່ພິເສດຕໍ່ບັນຫາ ທາງສັງຄົມໃນການເຂົ້າໄປຄອບຄອງທີ່ ດິນເພື່ອປຸກ ປ່າ, ໂດຍສະເພາະການປົກປ້ອງສິດຂອງ ການເປັນເຈົ້າຂອງ,ນໍາໃຊ້ ແລະ ການເຂົ້າຫາຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

10.8.1 ການຕິດຕາມກວດກາຕ້ອງລວມເອົາການປະເມີນຜົນທໍາແຮງຂອງຜົນກະທົບທາງສັງ ຄົມແລະທາງນິເວດ ວິທະຍາໃນເຂດ ແລະນອກເຂດຂອງການປຸກປ່າ.(ເບິ່ງມາດຖານ 8.2).

10.8.2 ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບປ່າທີ່ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມລະອຽດຕໍ່າ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ (ໝາຍ ເຫດ: ຕົວວັດຂ້າງເທິງແມ່ນບໍ່ໄດ້ໃຊ້): ໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຕ້ອງເຮັດເອກະສານອ້າງອີງກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ຫຼື ທາງສະພາບແວດລ້ອມທາງລົບ, ແລະ ໄດ້ວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອແກ້ໄຂຜົນກະທົບນັ້ນ.

10.8.3 ການຊື້ທີ່ດິນ ຫຼື ການເຊົ່າທີ່ດິນສຳລັບສ້າງສວນປູກໄມ້ບໍ່ຄວນຈະສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຊຸມຊົນ ແລະ/ຫຼື ຊັບພະຍາກອນທີ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນນຳໃຊ້. (ໝາຍເຫດ: ສຳລັບບັນຫາຂອງຊະນິດ ພັນຕ່າງຖິ່ນ ຫຼື ຊະນິດພັນຄຸກຄາມ, ໃຫ້ເບິ່ງມາດຖານ 10.4).

10.9 ການສ້າງສວນປູກໄມ້ໃນເນື້ອທີ່ທີ່ໄດ້ຫັນປ່ຽນຈາກປ່າທຳມະຊາດຫລັງຈາກ ເດືອນພະຈິກ 1994, ຕາມປົກກະຕິ ແລ້ວຈະບໍ່ມີເງື່ອນໄຂສຳລັບການຍັງຢືນ. ອາດອະນຸຍາດການຍັງຢືນໄດ້ໃນກໍລະນີມີຫຼັກຖານພຽງພໍເພື່ອນຳສະເໜີຕໍ່ອົງກອນຍັງຢືນໂດຍທີ່ວ່າຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ/ເຈົ້າຂອງບໍ່ໄດ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ຫຼື ໂດຍທາງອ້ອມຕໍ່ການຫັນປ່ຽນເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວ.

10.9.1 ປ່າປູກຈະຕ້ອງບໍ່ລວມເອົາພື້ນທີ່ທີ່ມີການຫັນປ່ຽນຈາກປ່າທຳມະຊາດ ຕັ້ງແຕ່ ເດືອນພະຈິກ ປີ 1994, ຍົກເວັ້ນມີຫຼັກຖານຍັງຢືນຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າ ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ/ ເຈົ້າຂອງ ຄົນປະຈຸບັນ ບໍ່ມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບ ໂດຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມຕໍ່ການຫັນປ່ຽນດັ່ງກ່າວ ຈາກຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ສົນໃຈອື່ນໆ. (ໝາຍເຫດ: ເບິ່ງມາດຖານ 6.10).

ບົດແນບທ້າຍ 1: ບັນຊີເງື່ອນໄຂການບໍລິຫານ ແລະ ກົດໝາຍຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂອງຊາດທີ່ນຳໃຊ້ໃນລາວ.

ບົດແນບທ້າຍ 2: ບັນຊີຂໍ້ຕົກ ລົງທາງສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ສິນທິສັນຍາອົງ ການແຮງງານສາກົນ ທີ່ລາວໄດ້ລົງ ນາມ

ບົດແນບທ້າຍ 3: ບັນຊີຊະນິດພັນທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນໃນລາວ

ບັນຊີຊະນິດພັນສັດປ່າທີ່ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ ຂອງລາວ ສາມາດຊອກຫາໄດ້ຕາມທີ່ຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້:

<http://www.wcs.org/international/Asia/laos/wildlifeinlaopdr?preview=&psid=&ph=class%2525>

ເບິ່ງຕື່ມຕາມທີ່ຢູ່ນີ້: www.iucnredlist.org ສຳລັບບັນຊີຊະນິດພັນພືດ ແລະ ສັດ ທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນໃນລາວ

ບົດແນບທ້າຍ 4: ອະທິບາຍຄຳສັບ - Biological diversity: ຊີວະນາໆພັນ

ແມ່ນບັນດາ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ຊຶ່ງລວມທັງພັນພືດ ແລະ ພັນສັດ ທຸກຊະນິດ, ພ້ອມດ້ວຍ ຄວາມອຸດົມຮັ່ງມີ ຂອງລະບົບ ຊີວະວິທະຍາຕາມທຳມະຊາດ ເຊິ່ງລວມທັງ ຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຂອງ ພັນພືດ, ພັນສັດ, ປະຊາກອນ ແລະ ອົງປະກອບ ທາງດ້ານ ຊະນິດພັນ. (ເບິ່ງອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ, 1992)

- Biological control agents: ຕົວຄວບຄຸມທາງຊີວະພາບ

ແມ່ນສິ່ງ ທີ່ມີຊີວິດນຳໃຊ້ເພື່ອກຳຈັດ ຫຼື ຄວບຄຸມປະຊາກອນຂອງສິ່ງ ທີ່ມີຊີວິດອື່ນໆ.

- Biological diversity values: ຄຸນຄ່າທາງຊີວະນາໆພັນ

ແມ່ນຄຸນຄ່າທາງຄວາມສວຍງາມ, ທາງການພັກຜ່ອນ, ທາງວັດທະນະທຳ, ທາງການສຶກສາ, ທາງວິທະຍາສາດ,ທາງເສຖະກິດ, ທາງສັງຄົມ, ທາງພັນທຸກຳ, ທາງນິເວດວິທະຍາ ແລະ ທາງທຳມະຊາດ (ເບິ່ງອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ, 1992)

- Chain of custody: ການຢັ້ງຢືນແຫລ່ງ ທີ່ມາ

ແມ່ນເສັ້ນທາງເຊິ່ງ ຜະລິດຕະພັນຖືກຂົນສົ່ງຈາກຈຸດເດີມຂອງພວກມັນໃນປ່າໄມ້ ໄປເຖິງການນຳໃຊ້ສຸດທ້າຍ ຂອງມັນ.

- Chemicals: ສານເຄມີ

ໝາຍເຖິງປຸ່ຍ, ຢາຂ້າແມງໄມ້, ຢາຂ້າເຊື້ອລາ ແລະ ຮໍໂມນທີ່ໃຊ້ໃນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້

- Criterion (pl. Criteria): ມາດຖານ

ແມ່ນວິທະຍາ ານຕັດສິນວ່າຫຼັກການ (ຂອງການບໍລິຫານປ່າໄມ້)ໄດ້ບັນລຸຜົນ ຫຼືບໍ່

- Customary rights: ສິດຕາມປະເພນີ

ແມ່ນສິດທີ່ສົ່ງຜົນຈາກການກະທຳທາງປະເພນີ ຫຼື ທາງຄວາມຊື່ນເຄີຍທີ່ຍາວນານ, ສືບທອດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໂດຍການສືບທອດຊື້ແລ້ວຊື້ອີກ ແລະ ໂດຍການຍິນຍອມທີ່ບໍ່ຖືກລົບກວນ ຊຶ່ງຕ້ອງການການບັງຄັບໃຊ້ທາງກົດໝາຍພາຍໃນສັງຄົມ ຫຼື ພູມສັນຖານນຶ່ງ.

- Ecosystem: ລະບົບນິເວດວິທະຍາ

ແມ່ນສິ່ງ ຄົມພືດ ແລະສັດທັງໝົດ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມທາງກາຍະພາບຂອງພວກມັນ, ເຮັດໜ້າທີ່ພ້ອມກັນຢ່າງເອກະຫຼາດ ຫຼື ແມ່ນ ການພົວພັນ ຊຶ່ງກັນແລະກັນ ຂອງ ອົງປະກອບ ທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ທຳມະຊາດ ຢູ່ໃນສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ສະເພາະຂອງມັນ.

- Endangered species: ຊະນິດພັນທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນ

ແມ່ນຊະນິດພັນໃດນຶ່ງຊຶ່ງຢູ່ໃນຄວາມອັນຕະລາຍທີ່ຈະສູນພັນຕະຫຼອດທັງໝົດ ຫຼືສ່ວນໃດນຶ່ງຂອງມັນ.

- Exotic species: ຊະນິດພັນຕ່າງຖິ່ນ

ແມ່ນຊະນິດພັນທີ່ນໍາເຂົ້າມາທີ່ບໍ່ແມ່ນພັນພື້ນເມືອງ ຫຼື ເກີດສະເພາະໃນເຂດ.

- Forest integrity: ຄວາມສົມບູນຂອງປ່າ

ແມ່ນໂຄງປະກອບ, ການປ່ຽນແປງ, ບົດບາດ ແລະ ຄຸນສົມ ບັດທາງໂຄງສ້າງຂອງປ່າທໍາມະຊາດໃດນຶ່ງ.

- Forest management/manager: ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ/ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ

ແມ່ນຄົນທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທາງການປະຕິບັດ ແລະ ຮັບຜິດຊອບວິສາຫະກິດ (ໂຄງການ) ຕະຫຼອດທັງໂຄງສ້າງແລະລະບົບການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ການວາງແຜນ ແລະ ການປະຕິບັດທາງພາກສະໜາມ.

- Forest management unit (FMU): ໜ່ວຍງານ (ເຂດ) ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ

ແມ່ນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ທີ່ໄດ້ກໍານົດຢ່າງຈະແຈ້ງ ທີ່ມີຂອບເຂດໃນແຜນທີ່, ຖືກຈັດສັນໂດຍອົງກອນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງດ່ຽວ ຕາມຈຸດປະສົງທີ່ຈະແຈ້ງ ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ອງໃນໄລຍະຫຼາຍໆປີ

- Forest stewardship: ການບໍລິຫານປ່າໄມ້

ໃນການເຮັດຕາມມາດຖານແລະຫຼັກການຂອ FSC ສໍາຫວັດບໍລິຫານປ່າໄມ້, ແມ່ນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຊຶ່ງຮັບຜິດຊອບທາງ ສະພາບແວດລ້ອມ, ຜົນປະໂຫຍດທາງສັງຄົມ ແລະ ການປ່ຽນແປງທາງເສຖະກິດ.

- Genetically modified organisms: ອິນຊີວັດຖຸທີ່ດັດແປງພັນທຸກໍາ

ແມ່ນອິນຊີວັດຖຸ ທີ່ນໍາມາໂດຍຮູບການຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງທາງໂຄງສ້າງຂອງພັນທຸກໍາ.

- Indicator: ຕົວວັດ (ຕົວຊີ້ບອກ)

ແມ່ນການຜັນປ່ຽນທາງປະລິມານ ຫຼື ຄຸນນະພາບ ຊຶ່ງສາມາດວັດແທກໄດ້ ຫຼື ອະທິບາຍໄດ້, ແລະ ສະໜອງວິທີການໃນການຕັດ ສິນວ່າໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ເຮັດຕາມເງື່ອນໄຂ ມາດຖານ ຂອງFSC ຫຼື ບໍ່. ຕົວວັດ ແລະ ພື້ນຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ ກໍານົດເງື່ອນໄຂສໍາລັບການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ຮັບຜິດຊອບ ໃນ ລະດັບໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ແລະ ເປັນພື້ນຖານຂັ້ນຕົ້ນ ຂອງການປະເມີນຜົນ.

- Indigenous lands and territories: ເຂດແດນ ແລະທີ່ດິນດັ່ງເດີມ

ແມ່ນສິ່ງແວດລ້ອມທັງໝົດຂອງດິນ, ອາກາດ, ນໍ້າ, ທະເລ, ນໍ້າແຂງທະເລ, ພືດ ແລະ ສັດ , ແລະຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ທີ່ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນເປັນເຈົ້າຂອງຕາມປະເພນີ ຫຼື ຄອບຄອງແບບອື່ນ ຫຼື ນໍາໃຊ້.

- Indigenous peoples: ປະຊາຊົນດັ່ງເດີມ

ແມ່ນຜູ້ສືບທອດ (ລູກຫຼານ) ທີ່ມີຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ຜູ້ທີ່ໄດ້ອາໄສຢູ່ໃນເຂດແດນປະຈຸບັນ ຂອງ ປະເທດ ທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດນຶ່ງ ໃນເວລາທີ່ບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີວັດທະນະທໍາທີ່ແຕກຕ່າງ ໄດ້ມາເຖິງເຂດນັ້ນ ຈາກພາກອື່ນໆຂອງໂລກ,ໄດ້ມາປາບປາມພວກເຂົາ, ມາຕັ້ງຖິ່ນຖານ, ຫຼື ໂດຍຮູບການອື່ນໆ ທີ່ນໍາໄປສູ່ການຫຼຸດຈໍານວນພວກເຂົາລົງໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນ ຫຼື ໃນສະພາບ ທີ່ບໍ່ໂດດເດັ່ນ, ຊຶ່ງປະຈຸບັນພວກເຂົາໄດ້ດໍາລົງຊີວິດຕາມຮີດຄອງປະເພນີທາງວັດ ທະນະທໍາ,ສັງຄົມ ແລະເສຖະກິດສະເພາະຂອງ ພວກເຂົາເອງ ຫຼາຍກ່ວາຕາມສະຖາບັນຂອງປະເທດ ຊຶ່ງປະຈຸບັນພວກເຂົາປະກອບເປັນສ່ວນນຶ່ງ ພາຍໃຕ້ໂຄງສ້າງຂອງລັດ.

- High Conservation Value Forests: ປ່າໄມ້ທີ່ຄຸນຄ່າທາງການອະນຸລັກສູງ

ປ່າໄມ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງການອະນຸລັກສູງແມ່ນປ່າທີ່ ະກອບມີຄຸນລັກ ສະນະນຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍຢ່າງດັ່ງນີ້: a) ເນື້ອທີ່ປ່າ ທີ່ມີຄວາມສຳ ຄັນ ໃນລະດັບຊາດ, ພາກພື້ນ ຫຼື ໂລກ:

ແມ່ນຈຸດສຸມຂອງຄຸນຄ່າທາງຊີວະນາໆພັນ (ເຊັ່ນ: ຊະນິດພັນທີ່ເກີດສະເພາະຖິ່ນ, ຊະນິດພັນໄກ້ຈະສູນພັນ, ຊະນິດ ພັນທີ່ອົບພະຍົກເຂົ້າມາ); ແລະ/ຫຼື ປ່າໄມ້ທີ່ມີທັດສະນີຍະພາບກວ້າງຂວາງ, ປະກອບຢູ່ພາຍໃນ, ຫຼື ປະກອບມີໃນເຂດຈັດສັນ ຄຸ້ມຄອງ, ບ່ອນທີ່ປະຊາກອນມີການປ່ຽນແປງສ່ວນໃຫຍ່ ຖ້າບໍ່ແມ່ນທັງໝົດຂອງຊະນິດພັນ ຊຶ່ງເກີດ ຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດປາກົດມີໃນຮູບແບບການກະຈາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ

b) ເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ມີລະບົບນິເວດວິທະຍາທີ່ຫາຍາກ, ຕົກຢູ່ໃນຄວາມອັນຕະລາຍ ຫຼື ຕົກຢູ່ໃນໄພຂົ່ມຂູ່

c) ເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ ສະໜອງການບໍລິການພື້ນຖານໃນສະພາບທີ່ແວດລ້ອມ (ເຊັ່ນ: ການປ້ອງກັນແຫລ່ງນ້ຳ, ການຄວບຄຸມ ການເຊາະເຈື່ອນ)

d) ເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ເປັນພື້ນຖານໃນການຕອບສະໜອງຄວາມຈຳເປັນພື້ນຖານຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ (ເຊັ່ນ: ການຫາລ່ຽງຊີບ, ສຸຂະພາບ) ແລະ/ຫຼື ລໍ້ແຫຼມຕໍ່ ຮູບປະພັນທາງວັດທະນະທຳ ຮີດຄອງຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ (ເນື້ອທີ່ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງ ສາສະໜາ ຫຼື ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ນິເວດວິທະຍາ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຄວາມກ່ຽວພັນກັບ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນດັ່ງກ່າວ)

- Landscape: ທັດສະນີຍະພາບ (ທິວທັດ)

ແມ່ນລວດລາຍທາງພູມສັນຖານທີ່ປະກອບມີລະບົບນິເວດວິທະຍາທີ່ມີປະຕິລິລິຍາຕໍ່ກັນ ມີຜົນເນື່ອງມາຈາກອດີ ທີ ພົນຂອງ ປະຕິກິລິຍ ທາງພູມສັນຖານ, ທໍລະນີວິທະຍາ, ດິນ, ລົມພ້າອາກາດ, ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ມະນຸດໃນເນື້ອທີ່ໃດນຶ່ງ.

- **Local laws:** ກົດໝາຍທ້ອງຖິ່ນ ລວມມີຮູບແບບທາງກົດໝາຍທີ່ກຳນົດໂດຍລັດຖະບານ ຊຶ່ງອຳນາດຕັດສິນຂອງມັນ ນ້ອຍກ່ວາລະດັບຊາດ, ເຊັ່ນວ່າ: ຮູບແບບທາງປະເພນີ .

- Long term: ໄລຍະຍາວ

ແມ່ນການກຳນົດສັດ ສ່ວນເວລາຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຊຶ່ງເຫັນໄດ້ຈາກຈຸດປະສົງຂອງແຜນຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ອັດຕາຂອງການຂຸດຄົ້ນ, ແລະ ຂໍ້ຜູກມັດເພື່ອຮັກສາການປົກຄຸມຂອງປ່າຢ່າງຖາວອນ. ໄລຍະຂອງເວລາທີ່ກ່ຽວພັນ ຈະ ຜັນປ່ຽນອີງຕາມ ເນື້ອໃນ ແລະ ເງື່ອນທາງນິເວດວິທະຍາ, ແລະ ຈະເປັນສູດຄິດໄລ່ ລ່ວາດິນປານໃດລະບົບນິເວດຈະພື້ນຄືນ ອີງປະກອບ ແລະ ໂຄງສ້າງທາງທຳມະຊາດຂອງມັນ ຫລັງຈາກຂຸດຄົ້ນ ຫຼື ລົບກວນແລ້ວ.

- Native species: ຊະນິດພັນພື້ນເມືອງ

ແມ່ນຊະນິດພັນທີ່ເກີດຂຶ້ນທາງທຳມະຊາດໃນຂົງເຂດ; ເກີດສະເພາະຖິ່ນ.

- Natural cycles: ຮອບວຽນທາງທຳມະຊາດ

ແມ່ຮອບວ ຽນ (ວົງຈອນ) ທາງແຮທ່າ ທ ແລະ ທາດອາຫານ ທີ່ເປັນຜົນເນື່ອງມາຈາກການມີປະຕິກິລິຍ າຕໍ່ກັນ ລະຫວ່າງດິນ, ນ້ຳ, ພືດ, ແລະ ສັດ ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງປ່າໄມ້ ທີ່ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຜະລິດຕະຜົນທາງນິເວດວິທະຍາ ຂອງເນື້ອທີ່ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

- Natural Forest: ປ່າໄມ້ທຳມະຊາດ

ແມ່ນເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ປາກົດມີ ລັກສະນະຫຼັກ ແລະ ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນ ຂອງລະບົບນິເວດດັ່ງເດີມ ເຊັ່ນ: ຄວາມສັບຊ້ອນ, ໂຄງສ້າງ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໂດຍ ມາດຖານ ການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ຂອງ FSC.

- Non-timber forest products: ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ

ແມ່ນຜະລິດຕະພັນປ່າທັງໝົດຍົກເວັ້ນໄມ້ທ່ອນ, ລວມມີວັດຖຸອື່ນໆ ໄດ້ຈາກຕົ້ນໄມ້ເຊັ່ນ: ຢາງແລະໃບໄມ້ຕະຫຼອດ ທັງແຕ່ລະຜະລິດຕະພັນສັດ ແລະ ພືດອື່ນໆ.

- Other forest types: ຊະນິດປ່າ (ປະເພດປ່າ) ອື່ນໆ

ແມ່ນເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ບໍ່ເໝາະກັບມາດຖານສຳລັບປູກປ່າ ຫຼື ປ່າທຳມະຊາດ ແລະ ຖືກກຳນົດໄວ້ສະເພາະ ໂດຍມາດຖານສຳລັບການ ບໍລິຫານການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ຂອງ FSC.

- Plantation: ປ່າປູກ (ສວນປູກ)

ແມ່ນເນື້ອທີ່ປ່າທີ່ຂາດອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຄຸນລັກ ສະນະພື້ນຖານ ຂອງ ລະບົບນິເວດ ດັ່ງທີ່ໄດ້ນິຍາມໄວ້ໃນ ມາດຖານ ການບໍລິຫານປ່າໄມ້ຂອງພື້ນ ແລະ ຂອງປະເທດ ຂອງ FSC, ຊຶ່ງເປັນຜົນຈາກກິດຈະກຳມະນຸດ ໃນການປູກ , ການຫວ່ານ ຫຼື ການປະຕິບັດທາງວະນະວັດວິທະຍາ.

- Precautionary approach: ແນວທາງປ້ອງກັນ

ແມ່ນເຄື່ອງມືສຳລັບການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກການປ້ອງກັນລ່ວງໜ້າ

- Principle: ຫຼັກການ

ແມ່ນອົງປະກອບ ຫຼື ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນຂອງການບໍລິຫານປ່າໄມ້, ໃນກລໍ ະນີຂອງ FSC.

- Silviculture: ວະນະວັດວິທະຍາ

ແມ່ນສລີ ະປະຂອງການຜະລິດ ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາປ່າໄມ້ໂດຍ ມີການຈັດການໃນການປູກ , ໂຄງປະກອບ ແລະ ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງມັນ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງ. ມັນອາດຈະ ຫຼື ອາດຈະບໍ່ລວມເອົາການຜະລິດໄມ້ທ່ອນ.

- SLIMF: ປ່າທີ່ໄດ້ຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຕໍ່າ ຫຼື ນ້ອຍ

ແມ່ນໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຊຶ່ງໄດ້ບັນລຸຕາມເງື່ອນໄຂຂອງFSC ສະເພາະ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບຂະໜາດ ແລະ/ຫຼື ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງການຂຸດຄົ້ນໄມ້ທ່ອນ, ແລະ ສາມາດປະເມີນຜົນໄດ້ໂດຍອົງກອນຢັ້ງຢືນ ຊຶ່ງນຳໃຊ້

ແນວທາງການປະເມີນຜົນທີ່ຮັດກຸມ. ເງື່ອນໄຂຂອງ FSC ທີ່ນຳໃຊ້ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ FSCSTD01003 SLIMF ມາດຖານການຄັດເລືອກ.

- Stakeholder: ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຜູ້ທີ່ມີປະໂຫຍດຮ່ວມ)

ແມ່ນບັນດາບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ; ແລະ ບັນດາຜູ້ທີ່ສົນໃຈຕໍ່ຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງ ໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ, ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການ. ພວກເຂົາເຫລົ່ານັ້ນລວມມີ: ບັນດາບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ປະຕິບັດການ ຄວບຄຸມທາງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ໄດ້ບັນຍັດໄວ້ຕໍ່ກັບໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ, ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ລູກຈ້າງ, ຜູ້ລົງທຶນ ແລະ ຜູ້ປະກັນໄພ, ລູກຄ້າ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ, ກຸ່ມຜູ້ຊົມໃຊ້ ແລະ ສົນໃຈທາງສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ສາທາລະນະທົ່ວໄປ.

- Succession: ການສືບທອດ (ການທົດແທນ)

ແມ່ນການປ່ຽນແປງໃນໂຄງປະກອບທາງຊະນິດພັນ ແລະ ໂຄງສ້າງທາງສັງຄົມພືດຂອງປ່າໄມ້ມີສາຍເຫດມາຈາກຂະບວນການທາງທຳມະຊາດ (ບໍ່ແມ່ນມະນຸດ) ຕະຫຼອດເວລາ.

- Tenure: ການຖືຄອງ

ແມ່ນຂໍ້ຕົກລົງທີ່ໄດ້ກຳນົດທາງສັງຄົມໂດຍບັນດາບຸກຄົນ ຫຼື ກຸ່ມ, ຮັບຮູ້ໂດຍການບັນຍັດ ຫຼື ການປະຕິບັດທາງປະເພນີ, ໂດຍອີງຕາມ “ບັນດາສິດ ແລະ ໜ້າທີ່” ຂອງຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ, ການມີຢູ່, ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ/ຫຼື ການນຳໃຊ້ ດິນຕອນໃດນຶ່ງ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນທີ່ກ່ຽວພັນໃນນັ້ນ (ເຊັ່ນວ່າ: ຕົ້ນໄມ້ແຕ່ລະຕົ້ນ, ຊະນິດພັນໄມ້, ນ້ຳ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ).

- Threatened species: ຊະນິດພັນທີ່ຖືກໄພຂົ່ມຂູ່ (ຕົກຢູ່ໃນໄພຂົ່ມຂູ່)

ແມ່ນຊະນິດພັນໃດນຶ່ງ ທີ່ຂ້ອນຂ້າງ ເປັນຊະນິດພັນທີ່ຕົກຢູ່ໃນຄວາມອັນຕະລາຍໃນອະນາຄົດໄກໆ ຂອງທັງໝົດ ຫຼື ສ່ວນໃດນຶ່ງຂອງປະຊາກອນພວກມັນ.

- Use rights: ສິດນຳໃຊ້

ແມ່ນສິດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ທີ່ສາມາດກຳນົດໄດ້ໂດຍປະເພນີທ້ອງຖິ່ນ, ຂໍ້ຕົກລົງຫຼາຍຝ່າຍ ຫຼື ກຳນົດ ໄວ້ໂດຍນິຕິບຸກຄົນອື່ນທີ່ມີສິດເຂົ້າເຖິງ. ສິດເຫຼົ່ານີ້ ອາດຈະຈຳກັດການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນໃດນຶ່ງ ໃນລະດັບການບໍລິໂພກສະເພາະ ຫຼື ເຕັກນິກການຊຸດຄົ້ນສະເພາະ.

ບົດແນບທ້າຍ 5: ບົດສະຫຼຸບຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນການຢັ້ງຢືນຂອງ SW

ຂັ້ນຕອນຂອງການປະເມີນການຢັ້ງຢືນແມ່ນເລີ່ມຈາກການປະຕິບັດຂອງຜູ້ສະມັກທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີການສະມັກຕໍ່ SW. ໂດຍອີງໃສ່ການທົບທວນຂອງການສະມັກ, ຂອບເຂດຂອງເນື້ອທີ່ທີ່ຈະຖືກຢັ້ງຢືນ ແລະ ການປົກ ສາກັບຜູ້ສະມັກ, SW ຈະສະເໜີຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນທີ່ລວມມີ ການປະເມີນຜົນກ່ອນ ຈາກນັ້ນແມ່ນການປະເມີນຜົນຫຼັກ, ຫຼື ເຮັດການປະເມີນຫຼັກ ໂດຍກົງ. ທຸກໆການປະຕິບັດຂອງຜູ້ສະມັກແມ່ນຖືກກຳນົດໜ້າທີ່ໃຫ້ໂດຍ ຜູ້ບໍລິຫານ ວຽກ ຂອງ SW ຜູ້ທີ່ຈະປະສານງານ ລະຫວ່າງຜູ້ນຳພາກວດສອບການປະເມີນຜົນ ແລະ ຜູ້ສະມັກ ເພື່ອກຳນົດ 6 ລາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະເມີນຜົນ.

ຜູ້ປະເມີນຜົນ ຂອງ SW ຕ້ອງໄດ້ຮັບບົດແນະນຳລະອຽດກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນ, ລວມທັງການສະຫຼຸບຫຍໍ້ການປະເມີນ ຜົນກ່ອນ (ໂດຍບຸກຄົນ ຫຼື ໂ ທລະສັບ) ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ຄູ່ມືຂອງ SW ສຳລັບການປະເມີນຜົນປ່າໄມ້ໄດ້. ຈຸດປະສົງຂອງ ການສະຫຼຸບຫຍໍ້ ແລະ ຄູ່ມືນີ້ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຂັ້ນຕອນການຢັ້ງຢືນທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງໄດ້ຖືກປະຕິບັດຕາມ.

ນອກຈາກນີ້ ການປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນຂອງ SW ແມ່ນໄດ້ສະຫຼຸບຫຍໍ້ໃນຄູ່ມືການປະເມີນຜົນປ່າໄມ້ ຂອງພວກເຮົາ, ອີກຢ່າງ ນຶ່ງ ມັນຍັງມີວິທີອື່ນ ສາມຢ່າງ ທີ່ພວກເຮົາຮັບປະກັນຄວາມແມ້ນຢ່າ ແລະ ຖືກຕ້ອງໃນການຢັ້ງຢືນຂອງພວກເຮົາ:

ການປະເມີນຜົນຕ້ອງກ່ຽວພັນກັບບຸກຄົນທີ່ຄຸ້ນເຄີຍກັບຂົງເຂດສະເພາະແລະປະເພດການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ . ມັນແມ່ນ ນະ ໂຍບາຍຂອງ SW ທີ່ຈະກ່ຽວພັນກັບຜູ້ຊຸງ ວຊານທ້ອງຖິ່ນ ໃນການປະເມີນຜົນທັງໝົດ.

- ສະມາຊິກທີມເຮັດວຽກຕ້ອງຄຸ້ນເຄີຍກັບ ວິທີການຢັ້ງຢືນ ຂອງ SW. ແຕ່ລະການປະເມີນການຢັ້ງຢືນຂອງ SW ແມ່ນມີ ຜູ້ນຳພາກວດສອບທີ່ຖືກມ ອບໝາຍຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຫຼັກສູດຝຶກອົບຮົມສຳລັບຜູ້ປະເມີນຜົນເປັນທາງການ ຂອງ SW ຫຼື ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມປະເມີນຜົນການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ຫຼື ກວດສອບ ອື່ນໆຂອງ SW ມາກ່ອນແລ້ວ .

- ການປະເມີນຜົນຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຖານສະເພາະຂົງເຂດ (ເຊັ່ນ: ມາດຖານຂອງ FSC ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງແລ້ວ ຫຼື ມາດຖານຊີວຄາວ ຂອງ SW ໃນຂົງເຂດ, ອີງຕາມ ມາດຖານທົ່ວໄປຂອງ SW)

ການວາງແຜນ ແລະ ການຄັດ ລືອກທີມເຮັດວຽກ: SW ເລືອກຜູ້ນຳພາກວດສອບ ແລະ ສະມາຊິກທີມເຮັດວຽກ ທີ່ມີຄຸນະ ວຸດ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວ ມໃນການປະເມີນຜົນ. ວຽກທຳອິດຂອງຜູ້ນຳພາກວດສອບ ຄື ຮັບປະກັນວ່າ ສະມາຊິກຂອງ ທີມເຮັດວຽກ ເຂົ້າໃຈຂອບເຂດ ແລະ ເຈດຈຳນົງຂອງຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນ. ຈາກນັ້ນໄດ້ມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບສຳລັບການ ປະ ເມີນຜົນຂະແໜງການຕ່າງໆ (ເຊັ່ນ: ມາດຖານ ແລະ ຕົວວັດສະເພາະ) ຂອງມາດຖານ ໃຫ້ສະມາຊິກທີມເຮັດວຽກ, ຂຶ້ນຢູ່ກັບຄ ວາມຊຳນານ ແລະ ການຝຶກ ອົບຮົມສະເພາະຂອງພວກເຂົາ. ສະມາຊິກທີມເຮັດວຽກທັງໝົດສາມາດນຳເອົາບັນຫາຕ່າງໆເຂົ້າໃນ ຫຼັກການ, ແຕ່ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼັກແມ່ນເພື່ອ ເກັບຂໍ້ມູນ, ວິເຄາະ ແລະ ຂຽນບົດລາຍງານ ສຳລັບແຕ່ລະມາດຖານ ແລະ ຕົວ ວັດແທກ.

ການແຈ້ງການໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ: ຢ່າງນ້ອຍ 30 ວັນກ່ອນການປະເມີນຜົນປ່າໄມ້, SW ຈະໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງຊາບ ກ່ຽວ ກັບການປະເມີນຜົນທີ່ຍັງຄ້າງຄາ ແລະ ນຳເອົາຂໍ້ສັງເກດຂອງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຄຳແນະນຳ ໂດຍ ອີງຕາມການປະຕິບັດທີ່ໄດ້ເຮັດ ຕາມມາດຖານຂອງການຢັ້ງຢືນ.

ວຽກພາກສະໜາມ ແລະ ການເກັບຂໍ້ມູນ: ການປະເມີນຜົນການເຮັດຕາມມາດຖານແມ່ນຂຶ້ນກັບການເກັບຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ກວດ ສອບຜ່ານການທົບທວນ ເອກະສານການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງຂອງໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ, ການສຳພາດ ພະນັກງານ ແລະ ຜູ້ທີ່

ກ່ຽວຂ້ອງ, ແລະ ການວັດແທກ ແລະ ການສັງເກດພາກສະໜາມ. ທີມເຮັດວຽກຕ້ອງ ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມເປີດເຜີຍ ກັບ ພະນັກງານ ຂອງ ໜ່ວຍງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າ ເພື່ອທົບທວນ ຂັ້ນຕອນ ແລະ ຂອບເຂດການປະເມີນຜົນ ແລະ ມາດຖານການ ຍັງຢືນ. ການທົບທວນເອກະສານ ແລະ ການສຳພາດ ພະນັກງານຈັດສັນຄຸ້ມຄອງປ່າຈະເລີ່ມຕົ້ນໃນທັນທີ. ຈາກນັ້ນ ຂັ້ນຕອນ ການປະເມີນຜົນ ແມ່ນເຂົ້າຫາວຽກພາກສະໜາມ ໂລດ. ຜູ້ປະເມີນຜົນຂອງ SW ຕ້ອງເຮັດການກວດກາໃນເຂດທີ່ໄດ້ຄັດ ເລືອກໂດຍອີງໃສ່ ການທົບທວນທີ່ລະອຽດ ທາງກົດຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ, ປຶກສາຫາລື ກັບ ຝ່າຍທີ່ຖືກຜົນກະທົບ/ທີ່ສົນ ໃຈ, ແລະ ຈຳແນກບັນຫາທີ່ລ້ຽວ ຫຼື ເຂດທີ່ທ້າທາຍ. ການລົງສະໜາມຕ້ອງເນັ້ນໜັກໃສ່ກົດຈະກຳການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງທຸກໆ ປະເພດ ແລະ ໄລຍະ ແລະ ເງື່ອນໄຂທາງກາຍະພາບ ຫຼື ຊີວະພາບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ທີມເຮັດວຽກຕ້ອງພົບກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ່າງຫາກ. ການປະເມີນທັງໝົດຕ້ອງຈັດໃສ່ ແລະ ນຳເອົາສິ່ງທີ່ພົບເຫັນ (ເປັນຄວາມລັບ ແລະ/ ຫຼື ເປີດເຜີຍ) ຈາກຜູ້ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ/ຫຼື ຖືກຜົນກະທົບໂດຍກົງ, ລວມທັງ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນໄກ້ຄຽງ, ອຸດສາຫະກຳປ່າໄມ້ ທ້ອງຖິ່ນ, ອົງ ການຈັດຕັ້ງສະພາບແວດລ້ອມ, ຕົວແທນລັດຖະບານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄ້ວາວິທະຍາສາດ.ໃນໄລຍະປຶກສາຫາລື ສະມາຊິກ ທີມປະເມີນຜົນຕ້ອງອະທິບາຍຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນ, ນຳເອົາແນວຄວາມຄິດ,ແລະເກັບເອົາຄວາມປະທັບໃຈ ກ່ຽວກັບ ການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດໃນສະໜາມທີ່ຖືກປະເມີນຜົນ.

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ການຕັດສິນໃຈ: ຜ່ານການປະເມີນຜົນ, ທີມເຮັດວຽກຕ້ອງໄດ້ປະຊຸມກັນຕ່າງຫາກເພື່ອສົນທະນາກັນ ເຖິງ ຄວາມຄືບໜ້າໃນການເກັບຂໍ້ມູນ,ແລະ ສົນທະນາກັນ ເຖິງສິ່ງທີ່ພົບ ຫັນເບື້ອງຕົ້ນ. ທີມ ປະເມີນຜົນຕ້ອງເປັນເອກະພາບ ເພື່ອວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ຫຼັກຖານທີ່ໄດ້ເກັບມາ,ຕລີ າຄາການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ກ້າວໄປເຖິງຂໍ້ຕົກ ລົງກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ພົບ ຫັນ ຕໍ່ການຍັງຢືນການປະຕິບັດຂອງຜູ້ສະມັກ.

ທີມປະເມີນຜົນ ຕ້ອງປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ ໃນ ລະດັບຕົວວັດຂອງມາດຖານ. ແຕ່ລະກາ ນບໍ່ ເຮັດຕາມ ໄດ້ຖືກວິເຄາະ ແລະ ຈັດປະເພດ ວ່າເປັນບັນຫາຫຼັກ (major) ຫຼື ບັນຫາສຳຮອງ (minor). ການບໍ່ເຮັດຕາມຈະ ຖືກພິຈາລະນາ ວ່າເປັນບັນຫາຫຼັກ ຖ້າມັນແມ່ນຜົນຈາກຄວາມຫລົ້ມເຫລວພື້ນຖານ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງມາດຖານທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ. ກົງກັນຂ້າມ, ການບໍ່ເຮັດຕາມຈະຖືກພິຈາລະນາ ວ່າເປັນບັນຫາສຳຮອງ ຖ້າຜົນກະທົບມີຈຳກັດ, ຕ້ອງແກ້ໄຂດ່ວນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າມັນຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນອີກ ແລະ ບໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ຄວາມຫລົ້ມເຫລວພື້ນຖານ ທີ່ຈະບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງມາດຖານທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.ສຳລັບແຕ່ລະເນື້ອທີ່ຂອງການບໍ່ເຮັດຕາມໄດ້ຖືກກຳນົດ, ທີມປະເມີນຜົນຕ້ອງພັດທະນາ ການແກ້ໄຂ (ການປະຕິບັດທີ່ ຖືກ ຕ້ອງ) ຊຶ່ງຈັດປະເພດດັ່ງນີ້: ການສະເໜີໃຫ້ແກ້ໄຂ (CAR) ທີ່ເປັນບັນຫາຫຼັກ (major) ແມ່ນການປັບ ປຸງແກ້ໄຂ ທີ່ ເນັ້ນໜັກໃສ່ການບໍ່ເຮັດຕາມຫຼັກຊຶ່ງໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງກຕ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກ່ອນການຍັງຢືນຂອງ SW ຖືກອະນຸຍາດ; ການສະເໜີ ໃຫ້ແກ້ໄຂ (CAR) ແມ່ນການປັບປຸງແກ້ໄຂ ທີ່ເນັ້ນໜັກໃສ່ການບໍ່ເຮັດຕາມສຳຮອງ (minor) ຊຶ່ງໂຄງການຈັດສັນ ຄຸ້ມຄອງຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມກຳນົດ ວລາສະເພາະ(ເຊັ່ນ:ໄລຍະສັ້ນປົກກະຕິ ແມ່ນພາຍໃນ ນຶ່ງປີ) ໃນຊ່ວງໄລຍະການ ຍັງຢືນ ຫ້າປີ ທີ່ສາມາດຕໍ່ໄດ້; ແລະ ຖ້າການສັງເກດເຫັນເປັນບັນຫາສຳຮອງ (ນ້ອຍ) ຫຼື ແມ່ນໄລຍະຕົ້ນຂອງບັນຫາທີ່ຈະບໍ່ກໍ່ໃຫ້ ເກີດການບໍ່ເຮັດຕາມດວ້ຍຕົວມັນເອງ, ແຕ່ວ່າບັນຫາທີ່ຜູ້ກວດສອບພິຈາລະນາ ອາດຈະນຳໄປສູ່ການບໍ່ເຮັດຕາມໃນອະນາຄົດ ຖ້າ ບໍ່ແກ້ໄຂໂດຍໂຄງການຈັດສັນຄຸ້ມຄອງ (ລູກຄ້າ). ການສັງເກດເຫັນອາດຈະເປັນສັນຍານເຕືອນ ຕໍ່ບັນຫາໃດນຶ່ງ ຊຶ່ງສາມາດກັບ ໄປສູ່ການບໍ່ເຮັດຕາມໃນອະນາຄົດໄດ້, ຖ້າບໍ່ແກ້ໄຂ.

ການຂຽນບົດລາຍງານ: ຫລັງຈາກການປະເມີນຜົນປ່າໄມ້, ທີມເຮັດວຽກຕ້ອງກຽມບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນການຢັ້ງຢືນ. ບົດລາຍງານນີ້ຕ້ອງເຮັດຕາມຮູບແບບມາດຕະຖານ ແລະ ສັງລວມເອົາການພົບເຫັນລະອຽດ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ສະເໜີການກຽມເງື່ອນໄຂ, ການສະເໜີໃຫ້ແກ້ໄຂ ຫຼື ການປະຕິບັດຕາມ.

ການທົບທວນບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນໂຄງການສະມັກຄັດເລືອກ, ຜູ້ທົບທວນເອກະຫຼາດແລະການທົບທວນ ຂອງSW: ຜູ້ສະມັກຄັດເລືອກ, ຢ່າງນ້ອຍ ມີຜູ້ທົບທວນນຶ່ງຄົນ ແລະ ພະນັກງານຂອງ SW ໃນຂົງເຂດ, ຕ້ອງ ທົບທວນແຕ່ລະບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນການຢັ້ງຢືນ.

ການຕັດສິນການຢັ້ງຢືນ: ເມື່ອສໍາເລັດບາດກ້າວຕ່າງໆຂ້າງເທິງ, ສໍານັກງານ SW ຈະລວມຂັ້ນຕອນການຕັດສິນການຢັ້ງຢືນ. ຖ້າການຕັດສິນການຢັ້ງຢືນຖືກຮັບຮອງ, ສັນຍາການຢັ້ງຢືນຈະຖືກປະຕິບັດໃນໄລຍະ ຫ້າປີ ຊຶ່ງຕ້ອງການການກວດສອບ ໃນສະໜາມແຕ່ລະປີ. ຖ້າໂຄງການບໍ່ຖືກຮັບຮອງ,ການຕັດສິນການຢັ້ງຢືນຈະສ້າງການກຽມເງື່ອນໄຂທີ່ໂຄງການຕ້ອງເຮັດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບຖານະພາບທີ່ຈະຖືກຢັ້ງຢືນໃນອະນາຄົດ.